1860. **No. 95.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 27 NOVEMBER.

Bij deze Courant wordt een Bijvoegsel uitgegeven.

ROME, 24 November.

In gevolge uitnoodiging van den Koning van Napels heeft het geheele corps diplomatique Gaëta verlaten en is gisteren alhier aangekomen. De Pauselijke nuntius en de gezanten van Oostenrijk, Rusland en Pruisen zijn door den Koning begiftigd met het grootkruis der orde van den H. Januarius.

WEENEN, 20 November.

De generaal von Benedek, de Oostenrijksche bewindvoerder in het Venetiaansche, is in Venetie aangekomen; hij heeft er, naar verzekerd wordt, den 18den dezer eene legerorde uitgevaardigd, de verklaring inhoudende, dat zijn Gouvernement besloten heeft niet aan te vallen, maar zijn Italiaansch grondgebied tegen elken aanval tot het uiterste te verdedigen. — Tevens verneemt men, dat het Venetiaansche met zeer vrijgevige instellingen zal worden begiftigd en dat Oostenrijk aan de grenzen van Moldavie en Wallachije troepen als observatie korps wil vereenigen; het hoofdkwartier van dit korps zal te Klausenburg, in Zevenbergen, worden gevestigd.

TURYN, 22 November.

De Koning zal aanstaanden maandag naar Palermo vertrekken. — De *Opinione* meldt, dat de onderhandelingen met de Pauselijke Regering over de teruggave van het materieel, dat aan de op het Romeinsch grondgebied gevlugte Bourbonsche troepen behoort, nog niet zijn afgeloopen. Generaal de Goyon zou verklaard hebben, dat hij bedoeld materieel niet zal uitleveren aan Koning Frans II, maar ook niet aan de Regering van Koning Victor Emanuel, die hij niet erkent.

Eene dépêche uit Napels van heden berigt, dat Koning Victor Emanuel de uit Umbrie en de Marken afgezonden deputatie, die hem de uitkomst der aldaar gehouden volksstemming kwam mededeelen, ontvangen heeft. Men acht eene verandering in het ministerie van het stadhouderschap kort aanstaande en verzekert, dat eene staatsconsulta zal worden ingesteld, die alleen ter behandeling van hoogst gewigtige zaken zou worden bijeen geroepen. De heer Poërio is benoemd tot minister zonder portefeuille.

PARIJS, 21 November.

De Keizerlijke Prins krijgt nu ook zijne eigene lijfwacht De garde van den Kroonprins zal bestaan uit veertienjarige regementskinderen van de grenadiers en door de jongste officieren van het leger worden gekommandeerd. Die jeugdige militairen ontvangen den naam van Pupilles de la garde.

— *La Patrie* en *le Pays* verzekeren heden avond dat de berigten uit China, over Indie ontvangen en die dagteekenen van eenige dagen later dan die welke door de laatste regtstreeksche post zijn aangebragt, het feit van de onderteekening der vredesvoorwaarden, welke te Tchang-Tchow, bij Peking zou hebben plaats gehad in het begin der maand October ll., volkomen bevestigen.

— De beweging in de clericale kringen ter zake van den Pieterspenning duurt voort en om de circulaire van den minister van binnenl. zaken bekommert men zich niet. De bisschoppen van Orleans, van Poitiers, van Soissons en andere vaardigen herderlijke brieven uit; de aartsbisschop van Parijs heeft gisteren de pastoors der hoofdstad bij zich vereenigd en heden eenige voorname katholijken, om met hen te raadplegen over de geschikste middelen om den H. Vader te ondersteunen. De bisschop van Toulouse laat zich in een rondgaanden brief zeer hevig uit en zegt o. a.: „Het werk der roekeloosheid nadert zijne voleinding; het plan om den Heilige Stoel aan te vallen blijkt al meer en meer en misschien zal weldra het uur slaan, dat eene nieuwe misdaad bij de vele andere zal worden gevoegd en men den plaatsvervanger van Jezus Christus ook den laatsten schijn, dien men hem van zijne eeuwen-oude souvereine magt heeft overgelaten, ontnemen zal."

Men doet al het mogelijke om dergelijk geschrijf zooveel mogelijk te weren, waarvoor de schorsing van het legitimistisch-clericale blad *La France Centrale* te Blois een bewijs is; doch door dergelijke maatregelen zal men den ongunstige indruk door de laatste handelingen der Regering veroorzaakt, niet uitwisschen.

Onder den titel van: *De toestand der Cleciale Pers in Frankrijk* zal de heer Louis Veuillot binnen kort eene brochure uitgeven. Eerst had hij aan deze brochure den titel van: *Europa zonder den Paus* willen geven.

— De tijdingen uit Italie bevestigen, dat generaal Goyon zich tegen het bezetten van Terracina door de Sardiniers bezet heeft. Deze tegenstand van Goyon heeft echter geene ernstige beteekenis; algemeen wordt daarin een streven erkend om den uiterlijken schijn te bewaren, even als dit het geval is met de aan den admiraal le Barbier de Tinan gegeven bevelen en inderdaad verneemt men thans dat reeds een Sardinisch eskader in de golf van Terracina is aangekomen en dat de Sardiniers voornemens zijn om binnen kort op Rome zelf los te gaan.

Men weet, dat Garibaldi, toen hij te Marsala landde, weinig meer dan 1000 of 1100 man bij zich had. De onderneming van den onverschrokken generaal wordt door de Italiaansche bladen met den naam van „expéditie der duizend" bestempeld. De 400 overgeblevenen der expéditie hebben besloten Garibaldi een diamanten borstplaat aan te bieden, met het opschrift: *De duizend aan hunnen aanvoerder*.

Het *Journal des Débats* vangt een overzigt van den algemeenen staatkundigen toestand in dezer voege aan: „Pruisen berispt Piemont en berispt Oostenrijk, Rusland erkent de nieuwe orde van zaken in Italie niet en zou niets liever verlangen dan die te kunnen erkennen. Het Oostenrijksche Gouvernement wil liberaal zijn en wil het ook niet wezen. Duitschland, naar de eenheid zoekende, vindt, om daartoe te komen, niets beters dan om zich luide te beklagen over de Bondsvergadering te Frankfort, het eenige erkende orgaan dier eenheid. De Paus blijft te Rome en zal Rome verlaten. Dit is, even als gisteren, het algemeen overzigt van den toestand in Europa.

— Het zeggen is hier, dat, ten gevolge van te Londen en te Amsterdam getroffene schikkingen, het Russische Gouvernement voor 150 millioenen roebels der vlottende schuld zal kunnen consolideren. Deze maatregel zou ook uit een politiek oogpunt van gewigt zijn en allezins strekken tot uitbreiding van den vrijen werkkring der Regering te Petersburg.

Van den 23sten. Met den post uit Konstantinopel van 14 dezer verneemt men, dat de Christenen te Damascus, op nieuw verontrust, in massa naar Beyruth vlugtten, waar de generaal de Beaufort zijne troepen had zamengetrokken. De Hongaarsche generaal Kmety, thans Ismaël pacha, door Fuad pacha wegens het in hechtenis nemen van eenige opperhoofden der Drusen in het ongelijk gesteld, heeft zijn ontslag ingediend. De Europesche commissie verlangt een gezet onderzoek. Het proces van het Drusen opperhoofd Sheik Djemblad heeft het geheele plan van het complot der laatste moorden aan het licht gebragt. De commissie heeft zich tegen een al te snel uitvoeren der vonnissen verzet.

— De *Patrie* ontleent aan een particulier schrijven uit Venetie de volgende bijzonderheden: „Oostenrijk bezit thans in Italie een leger van 130,000 man, verdeeld in vier korpsen. Het eerste, onder bevel van den generaal Stadion, houdt de linie van den Mincio bezet en heeft zijn hoofdkwartier te Verona. Het tweede, onder het bevel van den Aartshertog Ernst, staat langs de Etsch met zijn hoofdkwartier te Vicenza. Het derde heeft den Prins van Hessen tot bevelhebber, waakt voor de veiligheid van het benedenste gedeelte van den Po en is tusschen Rovigo en Legnano gelegerd, met Padua tot hoofdkwartier. Het vierde, onder het bevel van den Aartshertog Albert, moet de stad en de provincie Venetie verdedigen, alsmede de kust van den Po tot aan den mond van den Tagliamento.

„Dit leger bevindt zich geheel op den voet van oorlog en bezit eene ongemeen sterke artillerie, bijna geheel uit getrokken geschut bestaande. Het heeft thans slechts 6000 man kavalerie, maar hierbij zullen er nog 4000 worden gevoegd.

„Buitendien heeft Oostenrijk een ander leger 150,000 man sterk, hetwelk eene zeer uitgestrekte linie houdt bezet, waarvan Brixen Klagenfurth, Laybach, Triëst, Fiume en Cattaro de hoofdpunten zijn. In geval van oorlog zou Oostenrijk dus eene legermagt van nagenoeg 300,000 man tot verdediging zijner bezittingen in Italie en aan de Adriatische Zee beschikbaar hebben.

„Oostenrijk zal niet aanvallen, maar het verwacht in het volgende voorjaar eenen aanval op zijn grondgebied; en het begrijpt dat het dan een verschrikkelijke strijd zal zijn. De Italiaansche krijgsmagt is zeer talrijk en beter geregeld dan in 1848; buitendien hebben de Italianen meer zeemagt dan Oostenrijk en rekenen zij op eene krachtige afleiding van den kant van Hongarije. Door deze omstandigheden zal de krijgskans voor de twee partijen gelijk worden en zal het beroemde viertal vestingen voor Oostenrijk minder nuttig zijn, daar het hoofdtooneel der vijandelijkheden elders zal zijn."

Van den 24sten. Sedert eenigen tijd waren reeds geruchten in omloop betreffende een wijziging van het Kabinet der Tuilerieen. De *Moniteur* van heden levert het eerste bewijs dat die geruchten niet ongegrond waren: de heer Foud is afgetreden als minister van staat, en door graaf Walewski, den gewezen minister van buitenlandsche zaken, vervangen.

LONDEN, 21 November.

De berigten, hier uit Italië ontvangen, zijn zeer onrustbarend. De reactionnairen schijnen hun invloed meer en meer te doen gelden. De spoedige overgang van slavernij tot vrijheid bragt de Italianen in vervoering. De plotselinge verwijdering van den man, aan wiens pogingen zij dat onuitsprekelijk geluk te danken hebben, verwart hunne zinnen en doet hen morren tegen eene nieuwe dynastie die welligt te spoedig de oude heeft vervangen. De taak, die Victor Emanuel en Cavour nu te vervullen hebben, is voorwaar niet minder moeijelijk dan die, welke door Garibaldi is volvoerd. De grootste voorzigtigheid en kalmte wordt juist nu vereischt, om den reeds kokenden Vesuvius te beletten in een alles vernielend vuur los te barsten.

— De benoeming van den heer Lincoln tot president van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika wordt door de conservatieve bladen als het teeken beschouwd tot afschaffing de wet op voortvlugtige slaven, tot verandering van het tarief en als een waarborg voor de beste verstandhouding met Engeland; doch zij stellen zich eene botsing met de Zuidelijke Staten als onvermijdelijk voor wanneer de slavenkwestie zal worden behandeld. De *Times* verwacht echter niet veel gunsten voor de negers, „daar de magt van den nieuwen president — zegt dat blad — even zoo beperkt zal worden dienaangaande, als de wensch van den heer Buchanan om Cuba te veroveren of om in Mexico tusschenbeide te komen" Dit is echter eene geheel andere kwestie dan de vrijheid van acht millioen slaven. Sommigen zien zelfs eene breuk der Unie of in alle geval een twist tusschen de slavenstaten en de Noordelijke Staten te gemoet en wijzen reeds op de noodzakelijkheid om maatregelen te nemen, die strekken kunnen tot aankweeking van de voortbrengselen der slavenstaten in de Engelsche koloniën; doch de *Times* veronderstelt, dat de Zuidelijke Staten zich wel wachten zullen om zich weêrbarstig te toonen en liever zorg zullen dragen in 1864 eene demokraat tot president te kiezen.

— Eene van de moeijelijkste operatien, die ooit door eenen duiker zijn verrigt, zegt de *Times*, is onlangs in de haven van Point de Galle op Ceylon volbragt. Het doel was, de specie, die nog in het wrak van den *Malabar*, de verongelukte boot der *Peninsular and Oriental Company*, voorhanden was, boven te brengen. Te dien einde moest men de groote ijzeren platen van eenen halven duim dikte, waarmede de wanden van de bergplaats der brievenmaal bekleed waren, wegsnijden en door eene negen voet dikke laag zand eene opening maken. Met hulp van den duikertoestel van Heinke werd eene hoeveelheid geld ter waarde van 16,000 ponden sterling in éénen dag bovengebragt. Al de met dat vaartuig gezonken specie, ten bedrage van ruim 300,000 pond sterling, is nu behouden.

Van den 23sten. Volgens berigten uit Washington van den 10 dezer duurde in de Zuidelijke Staten de beweging ten gunste eener ontbinding van de Unie voort. Te Charleston was eene volksvergadering gehouden, waarin het besluit tot onmiddellijke afscheiding was genomen. Te Washington heerschte niet weinig bezorgdheid en het ministerie hield drukke bijeenkomsten.

— Het vlugschrift: *„Empereur et Pape"* heeft hier, zoowel als te Parijs, veel belangstelling gewekt. Niettegenstaande de verzekeringen van den *Constitutionnel* houdt men zich hier zeker overtuigd, dat Keizer Napoleon er de hand in heeft. De denkbeelden, die het vlugschrift kenmerken, zijn onze natie bijzonder welkom. Onafhankelijkheid van de kerk van Rome is een gewigtige stap ten voordeele van het Protestantismus en moet natuurlijk in ons land algemeen bijval vinden. (Eene Nederduitsche vertaling is daarvan, blijkens advertentie, reeds door den boekh. H. Nijgh te Rotterdam uitgegeven.)

Van den 24sten. Officiële berigten uit China van 1 October bevatten de tijding dat de Tartaarsche ruiterij geslagen was; dat de geallieerde legers voor Peking stonden, en dat van den kant der Chinezen stappen waren gedaan, om onderhandelingen te openen.

Uit Parijs wordt gemeld, dat gisteren avond op eene officiële soirée werd verzekerd, dat er vrijzinnige wijzigingen in de Fransche constitutie zouden worden gebragt, en de heeren de Persigny en Walewski ministeriële waardigheden zouden erlangen.

's GRAVENHAGE, 24 November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van woensdag jl. was, zooals reeds is medegedeeld, aan de orde de beraadslaging over art. 63 *(van de geregtshoven)*. De *Amsterdamsche Courant* deelt daaromtrent o. a. het volgende mede:

„De beraadslaging of liever de strijd over dat artikel was onstuimig, hevig zelfs. Lokaal belang heeft ook nu weder bij velen op treurige wijze de kalme, onpartijdige beschouwing benadeeld en tot menige uitdrukking vervoerd, beneden de waardigheid der Vergadering Bij herhaling werd de beraadslaging door gedruisch gestoord, zoodat de voorzitter *de leden* (niet het publiek) verzoeken moest de orde te bewaren. De heeren van Heiden Reinestein en van der Veen traden als kampioens van Groningen op, hetwelk zij bij amendement (verworpen met 37 tegen 22 stemmen) voorstelden als zetel van het hof in de noordelijke provincien, in plaats van Leeuwarden te verkiezen. De heer Dirks ijverde voor het behoud van het hof aldaar. Het bestaat er sedert meer dan drie eeuwen, en zelfs bij eene vroeger voorgestelde inkrimping van het getal hoven op vier (ontwerp van Rosenthal) was Leeuwarden als zetel van een hof behouden. De heer Dirks deed uitkomen hoezeer de voorstanders van Groningen zich aan overdrijving schuldig maakten in hun betoog en bepleitte met nadruk de belangrijkheid van Leeuwarden, ook uit het oogpunt van handel, nijverheid en ligging. Naar wij vernemen, heeft de heer Idserda, na de rede van den heer Dirks, die dan ook als afdoende kan beschouwd worden, en na de verdediging van den minister van justitie, van het woord afgezien, de keuze en de voordragt der Regering genoegzaam geregtvaardigd achtende, en de discussien, reeds zoo langdurig, niet willende rekken."

De minister van justitie heeft, ter verdediging van de voordragt, verklaard,

dat als centraalpunt de stad Assen in aanmerking had kunnen komen, maar dat voor de vestiging van een hof een grooter middenpunt van bevolking wordt gevorderd en dat in dit opzigt de voorkeur moet worden gegeven aan Leeuwarden, omdat het westelijk deel van Friesland in den regel meer bevolkt is, dan het oostelijk gedeelte van Groningen.

Op art. 89 was door den heer Heemskerk Azn. een amendement voorgedragen, om daaraan een nieuw lid toe te voegen, luidende: „De kantonregters, wier tegenwoordige belooning, met inbegrip der emolumenten, meer bedraagt dan hetgeen volgens staat A, behoorende bij art. 41 dezer wet, aan hunne betrekking is verbonden, genieten, zoolang zij in die betrekking blijven, dat hoogere bedrag uit de schatkist, echter niet boven de som van ƒ 3000." Dit amendement werd door het intrekken van art. 89 een nieuw artikel en als zoodanig aangenomen.

Het voorstel van den heer v. d. Linden, dat bij art. 96 zou worden voorgeschreven, dat de wet, in stede van uiterlijk op den eersten Januarij 1862, op een nader door Z. M. te bepalen tijd zou worden in werking gebragt, is door den minister bestreden. Z. Exc. heeft daarbij verklaard, dat de tijd voor het tot stand brengen van al de verordeningen, die de invoering der wet moeten voorafgaan, wel kort is, maar dat, indien het blijkt, dat vóór den gestelden termijn daarin niet kan worden voorzien, men bij eene nadere wet daarop zou kunnen terugkomen; dat hij in elk geval den schijn van uitstel zou willen vermijden en dat het behoud van den door hem voorgestelden termijn voor hem een prikkel zal zijn tot het spoedig tot stand brengen van het werk, met hetwelk hij zich belast.

De wet in haar geheel is daarop (zoo als wij reeds hebben medegedeeld) aangenomen met 41 tegen 26 stemmen.

Het antwoord van den minister van binnenlandsche zaken op de bedenkingen, in de afdeelingen van de Tweede Kamer gemaakt, ten aanzien van hoofdstuk V (*binnenlandsche zaken*), is bij de Tweede Kamer ingekomen, doch nog niet gedrukt aan de leden rondgedeeld. Het is een volumineus stuk. Intusschen kunnen wij reeds mededeelen, dat de minister ten aanzien van art. 92 (spoorwegen) erkent, dat het zijne bedoeling was de toelichtende nota tot dit artikel alleen beschouwd te zien als een globaal, voorloopig stuk, waaraan nog veel ontbreekt, maar dat hij werkzaam is met het verzamelen van een aantal bescheiden en berekeningen, om eene meer naauwkeurige uiteenzetting van dien post voor te bereiden. Intusschen geeft hij nu reeds de verzekering, dat men niet behoeft bevreesd te zijn dat er afgeweken zal worden van hetgeen hij rekent de bedoeling der wet op de spoorwegen te zijn; dat er zooveel mogelijk gelijktijdig en in gelijke verhouding aan de opgegeven spoorweglijnen gearbeid wordt. Het denkbeeld om eene enkele lijn geheel af te werken acht de minister lijnregt strijdig met de wet. De onteigeningen meent de minister dat telkens voor gedeelten van de verschillende wegen kunnen geschieden; telkens voor eene enkele sectie tusschen twee hoofdpunten, en de minister denkt daarmede spoedig aan te vangen langs den minnelijken weg.

Het antwoord der Regering op het voorloopig verslag der Tweede Kamer over de wet op de middelen is ingekomen. In antwoord op den aandrang tot vermindering van belastingen wordt gezegd, dat op dit oogenblik, waarop tot zeer aanzienlijke uitgaven is besloten, aan vermindering, zelfs aan wijziging van belastingen, slechts schroomvallig de hand moet worden geslagen. De Regering acht het onraadzaam nu de opbrengst van den suiker accijns nogmaals te vermeerderen door vermindering der premien van uitvoer. Het ligt in de bedoeling der Regering bij de eerstvoorkomende gelegenheid een voorstel tot afschaffing der belasting op de brandstoffen te doen.

LEEUWARDEN, 26 November.

In de buitengewone vergadering van den Raad dezer gemeente, zaturdag jl. gehouden, waarin 13 leden tegenwoordig waren, is in behandeling genomen een voorstel van burgemeester en wethouders ter zake de hoofdonderwijzers in de gemeentescholen en naar aanleiding van dat voorstel besloten al de hoofdonderwijzers in de scholen, waarin zij thans, als zoodanig, werkzaam zijn, te doen continueren op de bezoldigingen onlangs door den Raad vastgesteld, behoudens de verplaatsing van den hoofdonderwijzer A. Weber, naar de vacante 1ste Armenschool.

Voorts is ter tafel van deze Vergadering gebragt de begrooting van het Parochiaal Armbestuur der Roomsch Catholieken alhier, voor de dienst van 1861, welke begrooting, ten fine van onderzoek en rapport, is gesteld in handen der commissie ad hoc, bestaande uit de heeren Sleeswijk Vening, Drielsma en Tromp.

— Heden heeft voor het prov. geregtshof van Friesland de behandeling plaats gehad van de zaak van M. O., oud 36 jaren, gehuwd, wonende te Sneek, beschuldigd van twee verkrachtingen, gepleegd jegens kinderen beneden den ouderdom van 15 jaren. Er werden zes getuigen gehoord. Het openbaar ministerie, waargenomen door den procureur-generaal, den heer mr. A. IJpey, rekwireerde de schuldigverklaring van den beklaagde aan de hem ten laste gelegde misdaad en zijne veroordeeling mitsdien tot tuchthuisstraf van 5—15 jaren. De beschuldigde werd ambtshalve verdedigd door den heer mr. J. Minnema Buma. De uitspraak is bepaald op morgen voormiddag, na afdoening van eenige andere zaken.

— Bij den burgerlijken stand in deze gemeente zijn van den 20 tot en met den 26 November aangegeven: geboren 8, overleden 12, gehuwd 5 paren.

— Tot leden van de kamer van koophandel en fabrieken te Heerenveen zijn herkozen de heeren C. T. Tuijmelaar met 21, J. Gijse Weenink met 21 en N. Lublink met 19 van de 22 uitgebragte stemmen.

— Z. M. heeft goedgevonden te benoemen: *a.* tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw den heer mr. M. H. Godefroi, minister van justitie; — *b.* bij de rustende schutterij in deze provincie, bij de 3de afdeeling, 1ste bataillon, 3de kompagnie, tot kapitein P. C. Poppe, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant P. M. van der Goot, thans 2de luitenant, en tot 2den luitenant J. J. Rutgers, thans sergeant.

— Bij besluit van 23 dezer heeft Z. M. goedgevonden aan eene commissie uit de Staten van Friesland, belast met het onderzoek van een ontwerp-reglement op de stemmingen door floreenpligtigen ter vervanging van het bestaand reglement van 1803, magtiging verleenend om na de sluiting van de najaarsvergadering der Staten hare werkzaamheden voort te zetten.

— Wij zijn in staat, te kunnen mededeelen, — meldt de *N. Rott. Courant* — dat bij de Regering het voornemen bestaat, eerlang over te gaan tot eene wettelijke regeling der hier te lande bestaande beurtveren. Alvorens intusschen aan dat voornemen gevolg te kunnen geven, heeft de Regering het noodig geacht, dat de volgende vraagpunten door de gemeentebesturen zullen worden opgelost: 1. Hoevele beurtveren zijn er tegenwoordig en welke zijn die? 2. In verband met het beweren dat vele beurtschippers hun monopolie van de gemeentebesturen of van particulieren (zeker aftredende schippers) gekocht hebben, mededeeling hoevele onder de bestaande beurtveren *titulo oneroso* zijn verkregen en op welken titel dat bezit berust? 3. Hebben daar, waar beurtveren werden opgeheven, de betrokken besturen ook schadeloosstelling aan de vroegere vaste schippers gegeven? 4. Welke zijn in het algemeen de gevolgen geweest van de opheffing van beurtveren?

— Naar men uit Weenen verneemt, is besloten tot de uitgifte van 12 millioen papieren geld (muntbilletten van 10 kreutzers) en wel wegens gebrek aan pasmunt. Dit staat gelijk met eene vermeerdering van de vlottende schuld, met genoemd bedrag, dat overigens bij het hooge cijfer van den Oostenrijkschen schuldenlast niet veel te beteekenen heeft. Bedenkelijker is een gerucht, volgens hetwelk het bestuur der financien voornemens zoude zijn rijksschatkistbilletten, voorloopig voor een bedrag van 60 milioen florijnen, uit te geven; iets hetgeen al is het niet te verontschuldigen, toch te verklaren is door den geldelijken nood van het oogenblik, daar uit Hongarije, naar men zegt, in het geheel geene belastingen meer zullen worden ontvangen en de andere provincien niet in staat zijn in de behoeften van den Staat te voorzien.

— Uit een Duitsch tijdschrift ontleenen wij het volgende: De oudste rijnwijn berust in den raadskelder te Bremen en stamt van het jaar 1624 af. Eene latere soort is van 1668. Wanneer de 6 oxhoofden slechts à ƒ 510 waren ingekocht en berekend werden met interest op interest, lekkage, etc. op 10 procent, sinds 192 jaren, zoude deze rijnwijn nu kosten: het oxhoofd 10333 millioen gulden, de flesch 39 millioen, een glas, 8 op de flesch gerekend, ongeveer 5 millioen, en, 1000 droppels in een glas gaande, zoude elke droppel 5000 gulden kosten.

— Het was steeds eene oude, goede gewoonte in ons land, dat men de kinderen vroegtijdig met de Bijbelsche geschiedenis bekend maakte. Weinig degelijke huisgezinnen, waar dit gedeelte van het onderwijs der jeugd werd verwaarloosd; in zeer vele stond het op den voorgrond en werd ijverig beoefend. Een krachtig hulpmiddel voor dit onderwijs waren de zoogenaamde prentbijbels. En inderdaad niets maakt een onuitwischbaarder indruk op het jeugdig gemoed, dan het zien en honderdmaal herzien en met ouders of leermeesters bepraten van tafereelen, bijzondere gebeurtenissen of uitstekende personen voorstellende. Wat men op zulk een wijze al spelende leert, vergeet men nimmer, en niets kan dus bevorderlijker zijn voor het Bijbelsch onderrigt, dan eene reeks van tafereelen, waaraan dat onderrigt zich, als aan een leiddraad, bij de kinderen kan voortbewegen.

De overweging, dat sommige prentbijbels te duur zijn, andere, door de gebrekkige historische en aardrijkskundige kennis der teekenaars, tot verkeerde opvattingen leiden en alle kenmerk van waarheid missen, heeft aanleiding gegeven tot eene proeve, om door eene nieuwe reeks van Tafereelen uit de Bijbelsche geschiedenis in deze leemte te voorzien. Daarvan ziet thans de Oud Testamentische afdeeling het licht. De tafereelen, door den heer J. C. Schultz Jacobi, predikant bij de Ev. Luth. gemeente te Rotterdam, bepaald, onderscheiden zich door de loffelijke poging van den teekenaar, om zooveel mogelijk den tijd en de zeden te laten spreken, zoodat zonde tegen de waarheid van voorstelling zooveel mogelijk is vermeden. Dit, gevoegd bij den goedkopen prijs van deze Tafereelen, zal, zoo wij vertrouwen, daaraan een ruim debiet verschaffen in alle zulke huisgezinnen, waar het godsdienstig onderwijs op prijs wordt gesteld. Voor ouders, die bij het aanstaande Sint Nicolaasfeest een zoowel nuttig als aangenaam geschenk aan hunne kinderen wenschen te geven, verdienen deze Tafereelen ook allezins de aandacht.

AMSTERDAM, 23 November. De kerkeraad der Vereenigde Doopsgezinde gemeente alhier heeft, ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats, ontstaan door de benoeming tot hoogleeraar van dr. J. G. de Hoop Scheffer, en voortdurende door het bedanken van ds. T. Kuiper te Zwolle, tot herder en leeraar beroepen ds. K. Schuiling, predikant te Oldeboorn, Oude Huis.

LEIJDEN, 24 November. Uit het vroeger vermelde zestal heeft de kerkeraad der Ned. Herv. gemeente gisteren avond het navolgend drietal geformeerd: ds. Scheffer te Enschedé, ter Haar te Nijmegen en Hoevers te Leeuwarden, waaruit terstond beroepen werd ds. W. Scheffer.

FELDE, 22 November. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. R. Koopmans van Boekeren naar Harlingen, is heden door den kerkeraad het navolgend alphabetisch gesteld twaalftal opgemaakt: dd. Begeman te Ankeveen, J. L. de Boer, th. dr. te Sint Jacobi-Parochie, kandidaat Buiter te Smilde, Damsté te Koekange, Doornbos te Holwierde, de Groot, th. dr. te Dwingelo, Beekhuis Heckman te Hornhuizen, C. Cammenga te Gorredijk, F. W. O. Rogge te Oudkerk c.a., W. C. van Senden te Donkerbroek, Stuivinga te Gieterveen en van der Tuik te Nieuwolde.

— Ds. J. H. Gunning Jr., predikant te Hilversum, heeft voor het beroep naar Doesborgh bedankt.

— Volgens *de Tijd* (*N. H. Courant*) zijn de hoogw. heeren kanunniken W. H. A. van Bijlevelt, deken en pastoor te Maarssen, en J. Cuyten, president in het seminarie te Haaren, door Z. H. den Paus bekleed met de hooge kerkelijke waardigheid van „protonotarius apostolicus."

243ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde klasse.

4de trekk. No. 7123 ƒ 1500, no. 11393 ƒ 25,000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 25 November.

De *Moniteur* bevat het volgende besluit:

Aan de groote collegien van Staat eene meer regtsteeksche deelneming willende verschaffen aan de algemeene staatkunde onzer regering en hun daardoor een schitterend blijk geven van ons vertrouwen, besluiten: de Senaat en het Wetgevend Ligchaam zullen jaarlijks een adres van antwoord op de troonrede aanbieden; dit adres zal worden bediscussieerd in tegenwoordigheid van de regeringscommissarissen, die de noodige inlichtingen zullen geven omtrent de binnen- en buitenlandsche staatkunde des Rijks. Reglementaire bepalingen zullen worden vastgesteld om aan het Wetgevend Ligchaam de uitdrukking van zijne meening te vergemakkelijken en de openbaarheid van de debatten te verzekeren. Gedurende den loop der zitting zal de Keizer de ministers zonder portefeuille benoemen, die, met de staatsraden in de Kamers, de wetsontwerpen zullen verdedigen.

De betrekking van minister van het keizerlijke huis is opgeheven en die functien vereenigd met die van hofmaarschalk.

Het ministerie van Algerie en kolonien is opgeheven; het beheer over de kolonien is vereenigd met het ministerie van marine. Ook zullen eenige wijzigingen gebragt worden in den werkkring der ministerien van openbaar onderwijs, openbare werken, landbouw en koophandel.

De markies de Chasseloup-Laubat is benoemd tot minister van marine en kolonien; de maarschalk Pelissier, hertog van Malakoff, tot gouverneur-generaal van Algerie; de admiraal Hamelin tot groot kanselier van het legioen van eer.

De dienst, welke niet regtstreeks betrekking heeft tot het openbaar onderwijs of de bijzondere inrigtingen der universiteit, wordt van het ministerie van openbaar onderwijs overgebragt naar het ministerie van Staat. (*Hbl.*)

Van den 26sten.

De *Moniteur* bevat, tot aanvulling van het bovengenoemd besluit, nog het volgende: De uitoefening van het directe regt van amendement van het Wetgevend Ligchaam wordt hersteld. Verslagen van de zittingen zullen dagelijks aan de dagbladen worden uitgegeven.

's GRAVENHAGE, 26 November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen de volgende wetsontwerpen:

1°. eene tot verduidelijking van art. 68 der onteigeningswet (*aardhalingen*);

2°. eene tot amortisatie van ƒ 200,000 Nationale schuld.

De algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten, dienst 1861, zijn daarna aangevangen.

Het eerst werd het woord gevoerd door den heer van Bosse, die het finantieel stelsel bestreed. De heer Hugenholtz zeide geen vertrouwen in de politiek van het ministerie te hebben, op grond van de antecedenten van den ministier-president. De heer van Zuijlen ontwikkelde, dat het ministerie eigenlijk berust op de minderheid, maar steun zocht bij de meerderheid. De heer van Hall verdedigde de politieke gedragslijn van het ministerie, zoomede het finantieel stelsel.

Morgen voortzetting der algmeene beraadslagingen.

Van Batavia zijn tijdingen van den 14 October ontvangen, inhoudende: „Berigten van Banjermasing zijn minder gunstig. Bij een aanval op de redoute zijn twee officieren gesneuveld."

AMSTERDAM, 26 November.

Van Batavia zijn ongunstige tijdingen ontvangen. De Gouvernements-troepen te Banjermasing zijn aangevallen en genoodzaakt terug te trekken.

AMSTERDAM, 26 November.

	24 Nov.	*Heden.*		24 Nov.	*Heden.*
NEDERLAND.			OOSTENRIJK.		
W. Schuld 2½ pc.	62$\frac{13}{16}$	62$\frac{7}{8}$	Metalliek 5 pc.	45$\frac{3}{8}$	45$\frac{1}{4}$
dito 3 „	75$\frac{3}{4}$	75$\frac{5}{8}$	Nationale 5 „	52$\frac{13}{16}$	52$\frac{3}{8}$
dito 4 „	97$\frac{7}{8}$	97$\frac{13}{16}$	dito 2½ „	24$\frac{3}{8}$	24$\frac{1}{4}$
Hand.-Maatsch. 4½ „		129$\frac{3}{8}$	bet. Amsterd. 5 „	67$\frac{1}{4}$	66$\frac{3}{8}$
RUSLAND.			SPANJE.		
H. & Co. $\frac{1798}{1816}$ 5 „	101$\frac{1}{8}$	102	Obligatien 1½ „	40$\frac{5}{16}$	40$\frac{3}{8}$
dito $\frac{1828}{1829}$ 5 „	101$\frac{1}{4}$	101$\frac{3}{8}$	dito 3 „	48$\frac{5}{16}$	48$\frac{5}{16}$
dito 4 „		76$\frac{1}{8}$	Binnenl. 6/m 3 „	47$\frac{3}{8}$	47$\frac{5}{8}$
dito 4 „		77	PORTUGAL.		
S. & Co. 5de s. 5 „		87$\frac{1}{8}$	Obligatien 3 „	45$\frac{13}{16}$	46
dito 6de „ 5 „	96$\frac{1}{8}$	96$\frac{3}{16}$	dito 1856/1859 3 „	44$\frac{3}{16}$	44$\frac{1}{8}$

Heden Mexico 3 pct. 20$\frac{1}{8}$.

Oostenrijksche en Portugeesche fondsen waren in eene flaauwe stemming.

LONDEN, 26 November. Granen van ordinaire kwaliteit flaauw, goede prijshoudend, Haver onveranderd vast. — Olie onveranderd. — Boter: Friesche 114/ en Groninger 108/.

AMSTERDAM, 26 November. Tarwe stil, Rogge prijshoudend, op levering flaauwer. — Koolzaad op 9 vat op November en December 72½ p. v. — Raapolie, vliegend ƒ 41.75, op December ƒ 41.87½, op Mei ƒ 42.75, op het najaar ƒ 43. Lijnolie, vliegend ƒ 30.25, op December ƒ 30.12½, op Mei ƒ 31.62½.

ROTTERDAM, 26 November. Nieuwe Tarwe ƒ 45, jarige dito ƒ 22.50, Rogge, Garst en Haver ƒ 6 en Erwten ƒ 30 lager.

LEEUWARDEN, 23 November. Boter ƒ 49, aanvoer 652 ¼, 318 ⅛ en 64 $\frac{1}{16}$ vaten. — Witte Kruidkaas ƒ 29, aanvoer 341 Ned ponden. — Veemarkt. 820 Runderen: 215 vette Koeijen ƒ 90 à ƒ 240, 138 melke ƒ 80 à ƒ 180, 68 vare ƒ 75 à ƒ 160, 65 Vaarsen ƒ 55 à ƒ 160, 69 Pinken ƒ 45 à ƒ 110, 18 Ossen ƒ 90 à ƒ 170, 12 Stieren ƒ 45 à ƒ 115, 32 vette Kalveren ƒ 12 à ƒ 48, 203 gras dito ƒ 8 à ƒ 48; 85 Varkens: 45 vette ƒ 60 à ƒ 130, 6 vette Biggen ƒ 25 à ƒ 62, 28 magere ƒ 10 à ƒ 35; 957 Schapen: 740 vette ƒ 14 à ƒ 32, 14 magere ƒ 6 à ƒ 14, 38 melke ƒ 8 à ƒ 25, 160 Lammeren ƒ 4 à ƒ 15, 5 magere Hamels ƒ 4 à ƒ 7, zoomede 14 Werkpaarden ƒ 25 à ƒ 100. De handel was in al het Vee vlugger dan de vorige week.

GRONINGEN, 23 November. Tarwe in een doen, oude Rogge als voren, nieuwe 10 ct. lager, Boekweit prijshoudend, Garst en Haver 15 ct. lager, Boonen flaauw, Gort onveranderd. — Koolzaad in een doen (ƒ 9.50 à ƒ 12.50). — Raapolie ƒ 40.25 en Lijnolie ƒ 30.50.

DRAGTEN, 22 November. Boter ƒ 49. — Rogge ƒ 7 à ƒ 7.40, Boekweit ƒ 8 à ƒ 8.30, Haver ƒ 4 à ƒ 4.20.

Verkooping te Kimswerd.

De Notarissen OOSTERHOFF te Witmarsum en KUIPER te Bolsward zullen op Vrijdag den **30 November 1860** (in plaats van op Zaturdag den 1 December, zooals in de billetten is vermeld), des namiddags 3 uur, in de Herberg van B. W. Unia te Kimswerd, finaal verkoopen:

1. Eene in den jare 1855 gebouwde deftige BURGERHUIZINGE, met **Erf**, fraaijen **Tuin**, **Bleekveld** en verdere annexen, staande en gelegen op eenen aangenamen stand aan de Vaart te Kimswerd; door wijlen Evert Johannes Tigchelaar met den dood ontruimd; Kadaster sectie A no. 899, groot 2 roede 49 el. Te aanvaarden dadelijk na de finale toewijzing; geboden ƒ 2491.
2. Eene in den jare 1854 gebouwde HUIZINGE c. a., bestaande in 4 nette Woonkamers, staande en gelegen ten oosten van No. 1 te Kimswerd; bij Rinse Johannes Tigchelaar en anderen bewoond; Kadaster sectie A nos. 851, 852, 853 en 854, ieder met 70 el inhoudsgrootte; in vier perceelen; te aanvaarden 12 Mei 1861; *a.* ƒ 543, *b.* ƒ 551, *c.* ƒ 617 en *d.* ƒ 574; zamen ƒ 2285.

BOEREBOELGOED.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal op Donderdag den 29 November 1860, des voormiddags 9 uur, ten huize en verzoeke van C. H. HALBESMA en VROUW, in de Valom onder Dantumawoude, verkoopen:

22 zoo kalve, melke als vare Koeijen, 8 Kalveren, 2 Stieren, zijnde een gezond beslag Vee, waaronder geene longziekte heeft plaats gehad, 4 Paarden, waarbij 2 zwarte Merriën, in alle tuig bereden, en een witte met Vool, 3 Varkens, 6 Schapen, verdekte Wagen, kromme Chais, Belsleed, 5 Hooiwagens, 5 Aardkarren, 4 Ploegen, 4 Eiden, 2 Wienen, Koolkleed, Zeven, Voerkist, Troggen, Karn met 3 koperen Hoepen, Molkenvaten, koperen en houten Emmers, koperen Handketel, groote ijzeren Pot, Koelbak, Paardetuigen, Belgereid, Bouwgereedschappen, Koekettingen, groote Schalen en Gewigten, 1200 Stoeken Haver in het Stroo, 400 dito Rogge in het Stroo, 20 koe'seten Klei- en Woudhooi, 500 Vlasschoven, beste Windhond, 20 mud Aardappelen, Flotpraam en Bootje, voorts dat wat meer tot eene Boerderij is behoorende.

Geen Disschen, Hakblokken of Tapperijen worden toegelaten.

OPROEPING. Allen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan JAN STAATS, Zeilmaker te Leeuwarden, worden uitgenoodigd daarvan vóór 1 December 1860 franco opgave te doen aan L. HARMENZON, in het Justitie-Paleis aldaar.

ULTRAJECTUM.
ALGEMEENE
BRANDWAARBORG EN VERZEKERING MAATSCHAPPIJ,
gevestigd te ZEYST.

GOEDGEKEURD BIJ KONINKLIJK BESLUIT.

Maatschappelijk Kapitaal ÉÉN HALF MILLIOEN GULDEN.

Commissarissen: Jonkheer Mr. H. H. ROËLL, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Kommandeur der Orde van de Eikenkroon, Commissaris des Konings in de provincie Utrecht.

Jonkheer J. E. HUYDECOPER VAN ZEYST, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Mr. J. P. P. Baron VAN ZUYLEN VAN NIJEVELT, Ridder, Grootkruis der Orde van de IJzeren Kroon van Oostenrijk, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Gorssel.

Directeur: de Heer Mr. W. D. F. SCHAS.

Administrateur: de Heer D. F. LIEFRINK.

Deze Maatschappij verzekert tegen betaling van zeer geringe premien *alle schade door brand* ontstaan: **Gebouwen**, **Schepen**, **Meubelen**, **Fabrieken**, **Koopmanschappen**, **Gereedschappen**, **Oogst**, **Vee**, enz. enz.

Prospectussen en Inlichtingen zijn op franco aanvrage kosteloos te bekomen bij den Hoofd-Agent voor Friesland, **G. A. POSTHUMA**, *in de Poststraat te Leeuwarden*; alsmede bij de volgende Heeren Agenten: O. BEITSCHAT te *Harlingen*, T. BEITSMA te *Franeker*, T. T. DE JONG, te *Heerenveen*, D. FONTEIN DE JONG te *Dantumawoude*, C. TROSTE JR. te *Workum*, P. T. OOSTENBRUG voor *Trijnwouden* en G. H. KLAZINGA te *Lippenhuizen*.

NB. Voor bovengenoemde Maatschappij worden AGENTEN **gevraagd** in alle oorden der Provincie waar nog niemand als zoodanig werkzaam is, en waartoe men zich *franco* gelieve te adresseren aan genoemden Hoofd-Agent.

Bij gesloten briefjes te huur,

voor den tijd van vijf jaren,

van af 5 Maart en 12 Mei 1861 tot die tijden in 1866:

Eene nieuw gebouwde BOERENHUIZINGE, gekwot. no. .., bij den Sneeker Stal aan de Harlinger Trekvaart, benevens *eenige perceelen uitnemend vruchtbaar* GREIDLAND aldaar en nabij den Groninger Straatweg, alles onder het behoor van Leeuwarden, te zamen groot 11 bunder 94 roede 70 el (33 pondm.).

De huurcondition liggen ter lezing van af Donderdag 29 November e. k. ten huize van HARMEN POST, buiten de Wirdumerpoort, en bij CASTELEIN, in de Ster te Leeuwarden, terwijl de briefjes, gemerkt letter B, franco moeten worden ingeleverd ten huize van den Heer H. BOLMAN aldaar, vóór of op den 18 December aanstaande.

Een INTREK te huur,

Leeuwarden, letter K, nummer 156, Breedstraat.

AANBESTEDING, bij gesloten briefjes, van eene BURGERHUIZINGE, WAGENHUIS, STALLING etc. te Deerzum, waarvan de voorwaarden en planteekening van af Woensdag den 28 November tot en met Donderdag den 6 December ter lezing liggen bij JELTE v. D. MEULEN te Deerzum. De briefjes 6 December franco in te zenden bij den Koopman TJALLING S. BAKKER te Deerzum, zullende dagelijks inlichtingen worden gegeven door MARTEN P. BLEEKSMA.

S. P. POSTMA,
Breedstraat, K 160, Leeuwarden.

Bovengenoemde maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij heeft ontvangen eene **groote hoeveelheid zeer fraai** KINDERSPEELGOED, verre die der vorige jaren nog overtreffende.

PORTEMONNAIES, SIGAAR- en TABAKSPIJPEN in meer dan *honderd soorten*, die bij uitmuntendheid van qualiteit, evenwel om de *concurrentie* tot zeer billijke prijzen zullen verkocht worden.

PARFUMERIËN, KLEER-, HAAR-, TAND- en NAGELSCHUIJERS zijn in groote hoeveelheid en van goede hoedanigheid in voorraad.

Ter opruiming uit Engeland ontvangen: Eene fraaije collectie ***Schildpad*, *Dames Werkdoozen*, *Theekistjes*, *Lepeldoosjes*** etc., die tot *wezenlijk lage prijzen* moeten worden verkocht.

J. POSTMA Sz.,
Leeuwarden, Wirdumerdijk,

heeft ontvangen eene ruime en nieuwe sortering

KINDERSPEELGOED

en andere ST. NICOLAASGESCHENKEN,

Brittannia Metal, wit en gedecoreerd Porcelein, Kristal, Glas, Sigaarkokers, Tabak- en Sigaarpijpen, vele nieuwe soorten Portemonnaies, Schrijf- en Zak-Portefeuilles, Lampen, Beelden, Groepen, Schildpad Theekistjes, Lepel- en Werkdoosjes, Ivoor-, Perl d'Amour- en Schotsche Artikels, Zwitsersche Etagères en Werkmandjes, Stéréoscopen en dito Plaatjes enz. enz.

KERSBOOMPJES.

De Ondergeteekende berigt, bij eene partij KINDERSPEELGOED, PRENTEBOEKJES, ORNAMENTEN enz., te hebben ontvangen **een aantal van antiekwerk vervaardigde KERSBOOMPJES,** met en zonder Geschenken, die niet alleen op den duur tot hetzelfde doel kunnen worden aangewend, maar tevens tot dagelijks gebruik kunnen gebezigd worden.

PRIJZEN zijn:

1ste soort zonder Geschenken	ƒ 7.		
„ „ met	„ 12.	TH. POSTMA, Leeuwarden,	
2de „ zonder	„ 5.	*Korfmakersstraat*, Harmonica-Handel.	
„ „ met	„ 8.		

Harmonica-Handel,

benevens alles wat tot dit artikel behoort, bij
Leeuwarden. TH. POSTMA, *Korfmakersstraat.*

Onder onze ruime sortering van allerhande

TOILET-ARTIKELEN

Bevelen wij bijzonder aan:

DE ECHTE TANDZEEP van Dr. SUIN DE BOUTEMARD, maakt de Tanden zuiver wit, zonder het email aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den Mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

DE ECHTE Dr. BORCHARDTS ZEEP is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten, en geeft aan de Huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de Huid een of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cts.

GEBR. LEDERS BALSAMISCHE AARDNOOTOLIEZEEP, die de Huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind enz. Het stuk kost 20 Cts.

Dr. HARTUNGS KRUIDENPOMADE versterkt den groei van het Haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen potje is 75 Cents.

DE KINA-OLIE van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij Kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de Haren een schoonen glans te geven. De flacon kost 75 Cents.

Amsterdam, **Verkoophuis**; Leeuwarden, J. H. van Haagen, bij de Kooremarkt I 343, en Gebr. de Graaff; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Dragten, J. Posthuma Sz.; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, J. L. Haaxma; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma, en in de andere steden in de bekende Dépôts.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

ZIJN EEN PROBAAT MIDDEL VOOR GEBREK AAN

SPIJSVERTERING en LEVERKWAAL.

M.... Z........ te Appingadam leed sedert langen tijd sterk aan Leverkwaal en gebrek aan Spijsvertering. Onderscheidene bekwame Geneesheeren verklaarden dat zij de tering had en hare vrienden wanhoopten aan haar herstel, te meer om dat alle aangewende middelen zonder eenig gevolg bleven. Ten laatste begon zij de Pillen van Holloway te gebruiken, welke spoedig haar gestel aanmerkelijk verbeterden en haar ligchaam zuiverden. Eindelijk was zij volmaakt hersteld en bevindt zich thans beter dan ooit. Deze Pillen zijn ook zeer heilzaam bij ongesteldheid van de maag en ingewanden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt **bij den** Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; W. Beintema, Leeuwarden; **Mej. Wed.** H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. G. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement, Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERING,

opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam,

sluit, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H.H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING van onderscheiden aard af, — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN; — en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur, **P. LANGERHUIZEN**,
Kantoor, Reguliers Dwarsstraat bij het Koningsplein, X, no. 391.

Correspondenten in de provincie FRIESLAND:

Te LEEUWARDEN de Heer Mr. Æ. M. DE SWART.
„ FRANEKER „ „ Mr. A. TELTING.
„ HARLINGEN „ „ C. TEVES.
„ HEERENVEEN „ „ Mr. P. TEN BEHM WENTHOLT.
„ SNEEK „ Heeren BRUNINGS & TEN CATE.

De Ondergeteekende berigt hiermede aan zijne geëerde Begunstigers, dat zijn Magazijn van GOUD en ZILVERWERK, BIJOUTERIËN, GALANTERIËN, PORCELEIN, CRISTAL en AARDEWERK nog steeds voorzien is van eene uitgezochte collectie voorwerpen geschikt voor **Cadeaux** enz., en welke tot den laagsten prijs worden uitverkocht.

W. HAMSTRA.

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN naar HULL
en van HULL terug
op HARLINGEN via ZWOLLE.

Het ijzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapitein B. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** wekelijks des **Zaturdags** morgens met het eerste getij, behoudens buitengewone omstandigheden, en van **HULL** terug via ZWOLLE op hier des **Woensdags** morgens, waarmede uitmuntende gelegenheid bestaat tot het aanvoeren van MANUFACTUREN en allerhande Goederen *regtstreeks tot Harlingen*, tot billijke vracht en onkostberekening.

Adres en informatien bij de Agenten W. C. L. RINGROSE, *Hull.*
I. & S. WIARDA, *Harlingen.*

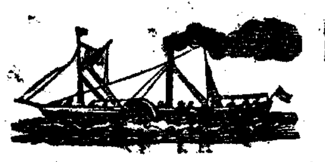

STOOMBOOT
GENAAMD:
HARLINGEN.

DE DIRECTIE berigt, dat dit saizoen de **laatste** afvaart zal plaats hebben
Van HARLINGEN, **Maandag 3 December.**
„ AMSTERDAM, **Woensdag 5 ditto,**
en dat de **Diligencedienst** op LEEUWARDEN en GRONINGEN gelijktijdig zal zijn **geëindigd.**

DE DIENST VAN DE
LEMSTER STOOMBOOT.

zal met de reis van **LEMMER** naar **AMSTERDAM** op *Zondag den 2 December*, tot nadere aankondiging, worden GESTAAKT.

BARGE-DIENST—LEEUWARDEN—SNEEK V.-V.

Wordt aan het reizend Publiek berigt, dat deze dienst met den 1 December e. k. tot nadere bekendmaking wordt **GESTAAKT.**

*AANZIENLIJKE KAPITALEN

worden à 4½ % rente, op hypotheek van **Landerijen,** aangeboden, dadelijk of met Mei a. s. disponibel. Brieven *franco*, onder letter G, bij den Boekhandelaar U. BROOST te Leeuwarden.

De Apotheker **E. BLOEMBERGEN** te Leeuwarden verlangt in zijne **Apotheek** een geëxamineerden BEDIENDE.

Men wenscht eenige vrije uren te besteden tot het **bijhouden van Boeken** en het voeren van **Correspondentie**, ook met het Buitenland. Adres met franco brieven, onder letter **R**, bij **A. VAN ZUIJLEN** te Leeuwarden.

EENE KEUKENMEID,

die dadelijk in dienst kan treden, van goede getuigschriften voorzien, wordt gevraagd door Mevrouw MANGER CATS te Wolvega.

LEESBIBLIOTHEEK VAN J. CAMPEN, BOEKVERKOOPER TE SNEEK.

Deze **LEESBIBLIOTHEEK**, bestaande uit circa 800 nos., waarvan de **Catalogus met de Supplementen** à 10 cts. en voor de Abonnés voor 3 of 6 maanden à *f* 1.50 en *f* 2.50, gratis verkrijgbaar is, biedt voor de beminnaren van romantische lectuur eene aangename verscheidenheid aan. Met succes gedebiteerd. **De** DRANKDUIVEL, een droom. Nuts-bijdrage in rijm. 25 cts.

De zoo gunstig bekende SPEELKAARTEN, vroeger bij de firma J. W. BROUWER verkrijgbaar, zijn steeds bij den Ondergeteekenden voorhanden.

Tevens is hij voor het **St. Nicolaasfeest** ruim voorzien van PLAATWERKEN, JAARBOEKJES, KINDERBOEKJES, ALBUMS, POESIEBOEKEN, PAPETERIE'S, enz. enz.

Wordt, *des verkiezende*, ter bezigtiging gezonden. H. KUIPERS,
Boekhandelaar,
Leeuwarden,
26 November 1860. bij de Langepijp, hoek van de Weerdt.

*** De Ondergeteekende heeft uitgegeven en alom verzonden:
BEKNOPTE NATUURLEER, alleen afgeleid uit verschijnselen. Een Leer- en Leesboek voor Lagere Scholen en Huisgezinnen door S. L. BRUG, Onderwijzer der Stads Burgerschool en Lector in de Wiskunde ter Latijnsche School te Harlingen. Prijs 15 Cts.

Leeuwarden, 20 November 1860. W. OFFERHAUS LAz.

NB. Genoemde Boekhandelaar beveelt zich bij voortduring in de gunst zijner Stad- en Landgenooten aan tot het leveren van alles wat betrekking heeft tot het vak van Boekhandel en Boekbinderij. Ook voor **St. Nicolaas** zijn bij hem PRENTWERKEN enz. te bekomen.

*** G. T. N. SURINGAR, Boekdrukker en Boekverkooper op de Kelders in den Rotterdamschen Erasmus te Leeuwarden, geeft uit:

de van ouds gerenommeerde

ALMANAK MET ROODE LETTER,

berekend op de poolshoogte van Leeuwarden, door Dr. ELTE MARTENS BEIMA.

Alom is de inteekening opengesteld op de

BIBLIOTHEEK VOOR HET HUISGEZIN,

gezellig en nuttig onderhoud aan den huiselijken haard.

Twaalf afleveringen vormen een deel van meer dan **380** bladzijden, voor slechts ***f* 2.50.**

*** BELANGRIJK VOOR HEN DIE BIJ DEN AANLEG VAN SPOORWEGEN WERKZAAM ZIJN:

*BERNOULLI'S VADEMECUM,
PRAKTISCH HANDBOEK VOOR BOUW- EN WERKTUIGKUNDE.

VERTAALD DOOR **I. G. van GENDT,**
400 Pag. met ruim 100 AFBEELDINGEN en 50 TAFELS, in Linnen Band *f* 3.90. Ingenaaid *f* 3.60. Te *Amsterdam* bij TEN BRINK & DE VRIES, en verder alom.

Dit Handboek is **onmisbaar** voor ieder **Bouwkundige,** voor allen die **wis- of werktuigkunde** beoefenen, op **Stoom-** en andere **fabrieken** of bij den **Aanleg van Spoorwegen** werkzaam zijn; het is **het volledigste** in zijne soort.

*** PAUS en KEIZER,

door **J. M. CAYLA.**

Uitgave van **H. NIJGH.** Prijs **25** cts.

*** **NAPOLEON II,** Historische Roman, naar het Hoogduitsch van JEANE CHARLES (BRAUN VON BRAUNTAL), door *A. ISING*. . . . . ***f* 1.25.**

GEDENKSCHRIFTEN *van Joseph Garibaldi*, door *ALEX. DUMAS*, een Deel. . . . . ***f* 2.**

GEHEIME GEDENKSCHRIFTEN *van Louis Napoleon Bonaparte.* Deel I en II, ***f* 2.40.**

DE ONAFHANKELIJKHEIDS-OORLOG *in Zuid-Italië*, onder Redactie van *A. ISING*. Dit werk wordt uitgegeven in Afleveringen van 2 à 3 Vel, à 10 Cts. per 24 Bladz. Men behoeft zich voor niet meer dan één Deel, van 16 à 18 Vel, te verbinden.

GRIEKSCHE VROUWEN, *Grieksche Liefde* (historische schets), door Dr. *H. F. THIJSSEN*. Prijs ***f* 1.25.**

☞ *(De Uitgever acht zich verpligt op te merken, dat dit Werkje meer geschikt is voor Heeren- dan voor Dames-Lektuur).*

Uitgaven van H. NIJGH. ***Alom te bekomen.***

TAFEREELEN
UIT DE
BIJBELSCHE GESCHIEDENIS,
TEN GESCHENKE VOOR DE JEUGD AANBEVOLEN,
DOOR ***J. C. SCHULTZ JACOBI,***
Predikant te Rotterdam.
24 Platen.
Uitgave van **H. NIJGH.** Prijs *f* 1.75.

*** GOEDKOOPE SCHOOLKAARTEN
van Nederland, Europa, het Oostelijk en het Westelijk Halfrond,

bewerkt door LASTDRAGER, onder toezigt van W. A. ELBERTS.

HET STEL COMPLEET *f* 17. **AFZONDERLIJKE KAARTEN *f* 5.**

Alles behoorlijk op katoen geplakt en van rollen voorzien.

Bij de zamenstelling dezer Kaarten heeft men ter bevordering der duidelijkheid, veel wat voor het onderwijs niet noodzakelijk geacht konde worden, weggelaten. Om hierin niet willekeurig te werk te gaan, is het den Uitgevers doelmatig voorgekomen, het Leerboek der Aardrijkskunde van Dr. A. A. VAN HEUSDEN, ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt wenschen voor te bereiden, tot leiddraad te nemen. Alle namen in dit Handboek vermeld, worden op de Kaarten gevonden.

ZWOLLE. De Erven J. J. TIJL.

*** H. A. M. ROELANTS te Schiedam geeft uit:

MIJN LEVEN, DENKEN EN WERKEN,
DOOR
HEINRICH ZSCHOKKE.

VIERDE, GOEDKOOPE UITGAAF.

PRIJS: Ingenaaid *f* 1.50. In Linnen band *f* 1.75.

Van dit Boek, een van **ZSCHOKKE'S uitstekendste Pennevruchten**, zijn reeds *drie aanzienlijke oplagen verspreid.* — **Nog algemeener behoort dit meesterstuk bekend te zijn, waarom de Uitgever besloten heeft, dezen vierden druk** tot bovengenoemden, ongekend lagen prijs verkrijgbaar te stellen, en alzoo een ieder in de gelegenheid te stellen, zich dit boek aan te schaffen.

(Zie verder het Bijvoegsel.)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de setting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 23 November 1860 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . . - 280.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 280,00.

Leeuwarden, den 24 November 1860.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

HET BESTUUR van het *departement Leeuwarden* der **Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid** geeft bij deze aan de Ingezetenen van *Friesland* kennis, dat van wege de Maatschappij in de maand Junij 1861 te **Haarlem** zal worden gehouden eene **Algemeene Nationale Tentoonstelling van Nijverheid**, en worden alle Fabriekanten, Landbouwers en beoefenaars van Nijverheid en Kunstvlijt in deze provincie uitgenoodigd tot inzending van zoodanige voorwerpen, welke door bewerking of hoedanigheid uitmunten, maar vooral ook die, welke zich wegens bruikbaarheid, nut, eenvoud en onkostbaarheid onderscheiden, vóór den 15 Mei 1861. Het uitvoerig Programma of nadere inlichtingen deswege zijn te bekomen bij de Tentoonstellings Commissie, bestaande uit de Heeren:

Mr. J. H. BEUCKER ANDREÆ, Mr. J. ZEPER, W. EEKHOFF en O. P. WALLER SIMON te *Leeuwarden* en Mr. W. A. BERGSMA en Mr. A. QUÆSTIUS te *Dronrijp*.

Voor de stad *Harlingen* en omstreken gelieve men zich te vervoegen bij het Bestuur van het daar ter stede gevestigde Departement.

Daar aan deze Tentoonstelling uitloving van Gouden, Zilveren en Bronzen Medailles en waarschijnlijk ook eene Verloting is verbonden, en daar men met veel grond mag verwachten, dat deze Algemeene Nationale Tentoonstelling nog meer dan de vroegere Provinciale en speciale Tentoonstellingen in verschillende steden eene luisterrijke voorstelling zal geven van hetgeen de *Industrie van Nederland* vermag uit te voeren, zoo hoopt het Bestuur, dat ook de Friezen al hunne krachten zullen inspannen, om daaraan deel te nemen door een aantal voorwerpen in te zenden, welke *Friesland* daar op eene waardige wijze kunnen vertegenwoordigen.

Bestuurders van het departement Leeuwarden,
Mr. J. H. BEUCKER ANDREÆ, *Voorzitter.*
Mr. W. A. BERGSMA, *Secretaris.*

LIEFDADIGHEID.

HET R. C. PAROCHIAAL ARMBESTUUR heeft de eer ter kennis te brengen, dat, met vergunning van Heeren Burgemeester en Wethouders, alhier op **Woensdag** den 28 November aanstaande het **JAARLIJKSCH WINTER-COLLECT**, ten behoeve der R. C. Armen, zal worden gehouden.

Ofschoon overtuigd van de milddadigheid van Leeuwardens Ingezetenen, vermeent voornoemd Armbestuur evenwel dit Collect dringend te mogen aanbevelen, dewijl door de geheerscht hebbende koortsen, die in twee jaren tijds eene uitgave van ruim tien duizend gulden hebben gevorderd, de middelen ten eenemale ontbreken om eenigermate aan de groote behoefte der armoede te kunnen voldoen.

Leeuwarden, 23 November 1860.
Het Armbestuur voornoemd,
J. H. G. JANSEN, *Voorzitter.*
G. N. SIERSMA, *Secretaris.*

FAILLISSEMENT.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek, van den twee en twintigsten November 1800 zestig (behoorlijk geregistreerd), is PIETER KNORR, Koopman in Hoeden en Petten te Bolsward, verklaard te zijn in staat van **faillissement**, en de dag des aanvangs bepaald op den een en twintigsten November ll., terwijl daarbij als Regter-Commissaris is benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. ERNEST JONGSMA, Lid van gemelde Regtbank, en tot Curator Mr. HENDRIK HERMANUS HIDDINGA, Junior, Advocaat te Sneek.

Voor Extract conform,
Mr. H. H. HIDDINGA.

VERIFICATIE.

De Schuldeischers in het faillissement J. J. VAN DER VEER te Koudum worden opgeroepen, om te verschijnen op de eerste bijeenkomst ter verificatie hunner Schuldvorderingen, welke zal gehouden worden op Woensdag den 28 November e. k., des voormiddags ten elf ure, in het Paleis van Justitie te Sneek; terwijl de Schuldeischers worden verzocht de bewijzen hunner Schuldvorderingen, minstens vijf dagen te voren, in te leveren bij den Ondergeteekende, Advocaat te Koudum.

Mr. J. WIGGERTS VAN NAUTA, *Curator.*

De Schuldeischers in het faillissement van FOKKE AUKES DIJKSTRA te Dokkum worden opgeroepen, om te verschijnen aan het Paleis van Justitie te Leeuwarden, op Donderdag den 6 December 1860, des nam. 1 uur, ten einde aan te hooren de **Rekening** en **Verantwoording**, welke alsdan, ten overstaan van den Heer Regter-Commissaris, zal worden afgelegd door

den Curator,
J. H. V. D. WERFF.

De Schuldeischers in het faillissement van KLAAS JANS BOERSMA, te voren Kastelein te Marssum wonende, worden opgeroepen tegen Donderdag den zesden December eerstkomende, des namiddags ten twaalf een tweede uur, ten einde te verschijnen aan een der localen der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, om alsdan de Rekening en Verantwoording aan te hooren, welke, ten overstaan van den Heer Regter-Commissaris in dit faillissement, zal worden afgelegd door

den Curator,
Weidum, 24 November 1860. L. R. WENTHOLT.

*** Vijftigjarige echtvereeniging van:
Leeuwarden, 27 November 1860.
JOHANNES VAN DER MEULEN en HENDERIKA LERK.
De dankbare Kinderen.

*** Getrouwd:
Mettingen, 20 November 1860.
H. TH. STOCKMANN, van *Bolsward*, en B. C. BECKER, van *Mettingen*.

*** Getrouwd te Workum, den 25 November 1860:
BAUKE S. HAITSMA en SIETSKE J. POSTHUMA.
Kennisgeving aan Familie, Vrienden en Begunstigers.

*** Getrouwd:
Stavoren, 25 November 1860.
G. WULFSEN en JACOBA H. DE JONG.

*** Bevallen van eene DOCHTER MARIA M. BOERSMA, Echtgenoote van
Witmarsum, den 18 November 1860. PIETER TACOMA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER T. VAN DER FEER, geb. VROLIJK.
Sneek, 18 November 1860.

*** Bevallen van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot D. MENALDA.
Harlingen, 20 November 1860. J. VAN SCHOUWENBURG.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER J. VAN DER STEEN, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 22 November 1860. P. PLUKKEL.

*** Bevallen van eene DOCHTER S. M. BANCK — SPRINGER.
[illegible], 22 November 1860.
[illegible] kennisgeving.

*** Door Gods goedheid beviel heden van een' welgeschapen ZOON G. VEURMAN, geliefde Echtgenoote van
Steenwijk, 21 November 1860. G. RIJKMANS Tz.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Bevallen van twee welgeschapene DOCHTERS mijne geliefde Echtgenoote A. DE RUITER.
Sneek, den 22 November 1860. W. BORNEMAN.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoote J. FEDDEMA.
Leeuwarden, 24 November 1860. S. FRANTZEN.

*** Bevallen van een ZOON C. NILSSON, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 24 November 1860. G. FOKKENS.

*** Bevallen van een' ZOON M. SELHORST — DRIJBER.
Sneek, den 24 November 1860.
Eenige kennisgeving.

*** Heden nacht omstreeks 3 ure overleed, in den hoogen ouderdom van 93 jaren, na voorzien te zijn met de H. Sacramenten der Stervenden, onze waarde Moeder JISKJEN LIEUWES GRONDSTRA, Wed. van wijlen SIEBE SJOUKES HUITEMA.
H. B. ZIJLSTRA,
Heeg, den 15 November 1860. namens Kind en Kindskinderen.

*** Heden overleed tot onze bittere smart, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot en mijner Kinderen liefdevolle Moeder TEACKJE VAN LON. Zij bereikte den ouderdom van circa 64 jaren, het 40ste onzer hoogst gelukkige echtvereeniging.
Leeuwarden, 16 November 1860. J. VAN DER WIELEN.

*** Heden overleed, na eene hevige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot ANNA MARIA SOPHIA LANGEMEIJER, in den ouderdom van 58 jaren, voorzien van de Heilige Sacramenten der Stervenden.
Leeuwarden, 18 November 1860. L. GESCHER.

*** Heden overleed, na eenige weken lijden, mijn dierbare Zoon, ESGER, in den ouderdom van ruim 31 jaren.
Dockum, 18 November 1860. Wed. R. RADEMAKER.
Kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Heden nacht omstreeks een uur behaagde het den vrijmagtigen God van mijne zijde weg te nemen mijne dierbare en veelgeliefde Echtgenoote HIEKE WATZES BAKKER, in den ouderdom van ruim 40 jaren, na eene ongesteldheid van 24 dagen en echtverbindtenis van ruim 22 jaren.

Zwaar treft mij deze slag benevens mijne twee Kinderen en Behuwdzoon, die in staat zijn het verlies te beseffen, hare bejaarde Ouders en verdere Betrekkingen. Zwaar toch treft zulks naargelang de genoegens waren, die uit haar bezit zijn voortgevloeid. Het worde ons gegeven het genoten bezit van de overledene als eene verbeurde weldaad in erkentenis te nemen, met de uitgebreide behoeften te komen tot Hem, die geslagen heeft, en aan die eindens te beantwoorden, die onder zulke bedeeling tot Gods eer en onze vrede dienende zijn.

Lollum, den 18 November 1860.
JAN DOUWES WIJNIA, mede namens de Kinderen.

PS. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving tevens als bijzonder aan hen gerigt aan te merken.

*** Het behaagde den Almagtige heden nacht tot zich te nemen onze lieveling AALTJE; slechts ruim 4 jaren was zij onze vreugde.
Sneek, den 19 November 1860.
J. L. BAKKER.
A BAKKER — TEN BRINK.

NIEUWLAND, den 20 November 1860. Het heeft Gode behaagd heden van mij en mijn eenig overgebleven Kind, door den dood, na een langdurig smartelijk lijden, tot zich op te nemen mijne dierbare Echtgenoot BAUKJEN HERRES GAASTRA, in den ouderdom van 27 jaren en ruim 6 maanden. Gedurende 7 jaren en 6 maanden was zij mij eene trouwe Gade; voor ons Kind eene teedere Moeder. — Hare nagedachtenis zal bij mij, hare Ouders en Schoonouders in zegening zijn.

OBE SIKKES BANGMA.

Eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, ons innig geliefd Zoontje LUDOLPH REINIER, in den ouderdom van ruim 3 jaren.
Franeker, 22 November 1860. DIRK FONTEIN AZN.
Eenige kennisgeving. R. W. FONTEIN — FONTEIN.

*** Heden avond overleed, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, in den ouderdom van bijna 75 jaren, mijn waarde Echtgenoot MIENT JAKOBS DE JONG, in leven Timmerman alhier. Zwaar valt mij dit verlies, doch ik moet Gode dankbaar zijn, dat Hij ons eene gelukkige echtvereeniging van bijna 54 jaren heeft geschonken.
Dragten, 22 November 1860.
S. T. VEENSTRA, Wed. M. J DE JONG.

*** Heden overleed ons jongst Dochtertje ANNA MARIA, ruim 7 maanden oud.
Heerenveen, den 23 November 1860.
R. BINKES.
J. L. C. MUNTZ.

*** Heden avond ten 10½ ure overleed, na een smartelijk lijden, onze veelgeliefde Moeder SUSANNA MARIA STÖCKER, Wed. FRANS BINNERTS HOEKSTEIN, in den ouderdom van 65½ jaar.
Leeuwarden, 24 November 1860. J. HOEKSTEIN Fz.,
Algemeene kennisgeving. mede namens Broeders en Zusters.

*** Heden morgen overleed, tot onze innige droefheid, aan de gevolgen eener hevige zenuwzinkingziekte, ons hartelijk geliefd jongst Dochtertje JANNIGJE, in den aanvalligen leeftijd van ruim 3½ jaar.
Berlikum, den 24 November 1860.
G. P. DE JONG.
L. A. DE JONG — V. D. MEIJ.
NB. Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed ons eenigst Zoontje, ons voor zestien dagen geschonken.
Leeuwarden, 26 November 1860.
D. VAN DRIESUM Ez.
G. VAN DRIESUM — DE JONG.

VERPACHTING.

DE BURGEMEESTER VAN IJLST gedenkt in het openbaar te verpachten: De OPKOMSTEN der TOLLEN van de groote STADS DRAAIBRUG, het BAKEN- en DIEPGELD aldaar, en wel voor den tijd van een of meer jaren, nader te bepalen en in te gaan met den 1 Januarij 1861.

Deze verpachting zal plaats hebben ten Raadhuize te IJlst, op Zaturdag den 1 December e. k., des voordemiddags 10 uur; zullende intusschen de voorwaarden daarvan ter lezing liggen ter Secretarie dier Gemeente.

IJlst, den 17 November 1860.
De Burgemeester voornoemd,
W. RINGNALDA.

HULPONDERWIJZERS.

Met 1 Januarij 1861 worden in de Openbare Lagere Scholen te *Oldeboorn* en *Akkrum* twee *TWEEDE* HULPONDERWIJZERS gevraagd, tegen eene jaarwedde van *f* 240 ieder.

Gegadigden worden verzocht om zich, onder overlegging der vereischte stukken, in persoon of met franco brieven aan te melden ter Secretarie van Utingeradeel te Oldeboorn, vóór of op den 30 November e. k.

Oldeboorn, den 5 November 1860.
Burgemeester en Wethouders van Utingeradeel,
W. H. LIJCKLAMA À NIJEHOLT.
J. H. NOORDBEEK, *Secretaris.*

DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam,

sluit, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H.H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING van onderscheiden aard aan; — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN; — en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur, **P. LANGERHUIZEN**,

Kantoor, Reguliers Dwarsstraat bij het Koningsplein, X, no. 301.

Correspondenten in de provincie FRIESLAND:

Te LEEUWARDEN de Heer Mr. Æ. M. DE SWART.
„ FRANEKER „ „ Mr. A. TELTING.
„ HARLINGEN „ „ C. TEVES.
„ HEERENVEEN „ „ Mr. P. TEN BEHM WENTHOLT.
„ SNEEK „ Heeren BRUNINGS & TEN CATE.

De Ondergeteekende berigt hiermede aan zijne geëerde Begunstigers, dat zijn Magazijn van GOUD en ZILVERWERK, BIJOUTERIËN, GALANTERIËN, PORCELEIN, CRISTAL en AARDEWERK nog steeds voorzien is van eene uitgezochte collectie voorwerpen geschikt voor **Cadeaux** enz., en welke tot den laagsten prijs worden uitverkocht.

W. HAMSTRA.

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN naar HULL
en van HULL terug
op HARLINGEN via ZWOLLE.

Het ijzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapitein B. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** wekelijks des **Zaturdags** morgens met het eerste getij, behoudens buitengewone omstandigheden, en van **HULL** terug via ZWOLLE op hier des **Woensdags** morgens, waarmede uitmuntende gelegenheid bestaat tot het aanvoeren van MANUFACTUREN en allerhande Goederen *regtstreeks tot **Harlingen***, tot billijke vracht en onkostberekening.

Adres en informatien bij de Agenten W. C. L. RINGROSE, *Hull.*
I. & S. WIARDA, *Harlingen.*

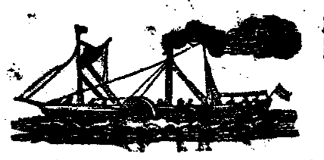

STOOMBOOT
GENAAMD:
HARLINGEN.

DE DIRECTIE berigt, dat dit saizoen de **laatste** afvaart zal plaats hebben
Van HARLINGEN, **Maandag 3 December.**
„ AMSTERDAM, **Woensdag 5 dito.**
en dat de **Diligencedienst** op LEEUWARDEN en GRONINGEN gelijktijdig zal zijn **geëindigd.**

DE DIENST VAN DE
LEMSTER STOOMBOOT.

zal met de reis van **LEMMER** naar **AMSTERDAM** op *Zondag* den 2 *December*, tot nadere aankondiging, worden GESTAAKT.

BARGE-DIENST—LEEUWARDEN—SNEEK V.-V.

Wordt aan het reizend Publiek berigt, dat deze dienst met den 1 December e. k. tot nadere bekendmaking wordt **GESTAAKT.**

AANZIENLIJKE KAPITALEN

worden à 4½ % rente, op hypotheek van **Landerijen**, aangeboden, dadelijk of met Mei a. s. disponibel. Brieven *franco*, onder letter G, bij den Boekhandelaar U. PROOST te Leeuwarden.

De Apotheker E. BLOEMBERGEN te Leeuwarden verlangt in zijne **Apotheek** een geëxamineerden BEDIENDE.

Men wenscht eenige vrije uren te besteden tot het **bijhouden van Boeken** en het voeren van **Correspondentie**, ook met het Buitenland. Adres met franco brieven, onder letter B, bij A. VAN ZUIJLEN te Leeuwarden.

EENE KEUKENMEID,

om dadelijk in dienst te treden, van goede getuigschriften voorzien, wordt gevraagd door Mevrouw MANGER CATS te Wolvega.

LEESBIBLIOTHEEK VAN J. CAMPEN, BOEKVERKOOPER TE SNEEK.

Deze LEESBIBLIOTHEEK, bestaande uit circa 800 nos., waarvan de **Catalogus** met de **Supplementen** à 10 cts. en voor de Abonnés voor 3 of 6 maanden, à *f* 1.50 en *f* 2.50, gratis verkrijgbaar is, biedt voor de beminnaren van romantische lectuur eene aangename verscheidenheid aan. Met succes gedebiteerd.

De DRANKDUIVEL, een droom. Nuts-bijdrage in rijm. 25 cts.

De zoo gunstig bekende SPEELKAARTEN, vroeger bij de firma J. W. BROUWER verkrijgbaar, zijn steeds bij den Ondergeteekenden voorhanden.

Tevens is hij voor het **St. Nicolaasfeest** ruim voorzien van PLAATWERKEN, JAARBOEKJES, KINDERBOEKJES, ALBUMS, POESIEBOEKEN, PAPETERIE'S, enz. enz.

Wordt, *des verkiezende*, ter bezigtiging gezonden.

Leeuwarden,
26 November 1860.

H. KUIPERS,
Boekhandelaar,
bij de Langepijp, hoek van de Weerdt.

De Ondergeteekende heeft uitgegeven en alom verzonden:
BEKNOPTE NATUURLEER, **alleen afgeleid uit verschijnselen.** Een Leer- en Leesboek voor Lagere Scholen en Huisgezinnen, door S. L. BRUG, Onderwijzer der Stads Burgerschool en Lector in de Wiskunde ter Latijnsche School te Harlingen. Prijs 15 Cts.

Leeuwarden, 20 November 1860. W. OFFERHAUS LAz.

NB. Genoemde Boekhandelaar beveelt zich bij voortduring in de gunst zijner Stad- en Landgenooten aan tot het leveren van alles wat betrekking heeft tot het vak van Boekhandel en Boekbinderij. Ook voor **St. Nicolaas** zijn bij hem PRENTWERKEN enz. te bekomen.

G. T. N. SURINGAR, Boekdrukker en Boekverkooper op de Kelders in den Rotterdamschen Erasmus te Leeuwarden, geeft uit:

de van ouds gerenommeerde

ALMANAK MET ROODE LETTER,

berekend op de poolshoogte van Leeuwarden, door Dr. ELTE MARTENS BEIMA.

Alom is de inteekening opengesteld op de

BIBLIOTHEEK VOOR HET HUISGEZIN,

gezellig en nuttig onderhoud aan den huiselijken haard.

Twaalf afleveringen vormen een deel van meer dan **380** bladzijden, voor slechts *f* 2 50.

BELANGRIJK VOOR HEN DIE BIJ DEN AANLEG VAN SPOORWEGEN WERKZAAM ZIJN:

BERNOULLI'S VADEMECUM,
PRAKTISCH HANDBOEK VOOR BOUW- EN WERKTUIGKUNDE.

VERTAALD DOOR **I. G. van GENDT**,

400 Pag. met ruim 100 AFBEELDINGEN en 50 TAFELS, in Linnen Band *f* 3.90. Ingenaaid *f* 3.60. Te *Amsterdam* bij TEN BRINK & DE VRIES, en verder alom.

Dit Handboek is **onmisbaar** voor ieder **Bouwkundige**, voor allen die **wis- of werktuigkunde** beoefenen, op **Stoom-** en andere **fabrieken** of bij den **Aanleg van Spoorwegen** werkzaam zijn; het is **het volledigste** in zijne soort.

PAUS en KEIZER,

door **J. M. CAYLA.**

Uitgave van **H. NIJGH.** Prijs **25** cts.

NAPOLEON II, Historische Roman, naar het Hoogduitsch van JEANE CHARLES (BRAUN VON BRAUNTAL), door *A. ISING*. . . . . ***f* 1.25.**

GEDENKSCHRIFTEN *van Joseph Garibaldi*, door *ALEX. DUMAS*, een Deel. . . . . ***f* 2.**

GEHEIME GEDENKSCHRIFTEN *van Louis Napoleon Bonaparte.* Deel I en II. ***f* 3.40.**

DE ONAFHANKELIJKHEIDS-OORLOG *in Zuid-Italie*, onder Redactie van *A. ISING*. Dit werk wordt uitgegeven in Afleveringen van 2 à 3 Vel, à 10 Cts. per 24 Bladz. Men behoeft zich voor niet meer dan één Deel, van 16 à 18 Vel, te verbinden.

GRIEKSCHE VROUWEN, *Grieksche Liefde* (historische schets), door Dr. *H. F. THIJSSEN*. Prijs ***f* 1.25.**

☞ *(De Uitgever acht zich verpligt op te merken, dat dit Werkje meer geschikt is voor Heeren- dan voor Dames-Lektuur).*

Uitgaven van H. NIJGH. ***Alom te bekomen.***

TAFEREELEN
UIT DE
BIJBELSCHE GESCHIEDENIS,
TEN GESCHENKE VOOR DE JEUGD AANBEVOLEN,
DOOR ***J. C. SCHULTZ JACOBI,***
Predikant te Rotterdam.
24 Platen.
Uitgave van **H. NIJGH.** Prijs *f* 1.75.

GOEDKOOPE SCHOOLKAARTEN
van Nederland, Europa, het Oostelijk en het Westelijk Halfrond,

bewerkt door LASTDRAGER, onder toezigt van W. A. ELBERTS.

HET STEL COMPLEET *f* 17. **AFZONDERLIJKE KAARTEN *f* 5.**

Alles behoorlijk op katoen geplakt en van rollen voorzien.

Bij de zamenstelling dezer Kaarten heeft men ter bevordering der duidelijkheid, veel wat voor het onderwijs niet noodzakelijk geacht konde worden, weggelaten. Om hierin niet willekeurig te werk te gaan, is het den Uitgevers doelmatig voorgekomen, het Leerboek der Aardrijkskunde van Dr. A. A. VAN HEUSDEN, ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt wenschen voor te bereiden, tot leiddraad te nemen. Alle namen, in dit Handboek vermeld, worden op de Kaarten gevonden.

ZWOLLE. De Erven J. J. TIJL.

H. A. M. ROELANTS te Schiedam geeft uit:

MIJN LEVEN, DENKEN EN WERKEN,

DOOR **HEINRICH ZSCHOKKE.**

VIERDE, GOEDKOOPE UITGAAF.

PRIJS: Ingenaaid *f* 1.50. In Linnen band *f* 1.75.

Van dit Boek, een van ZSCHOKKE'S uitstekendste Pennevruchten, zijn reeds *drie aanzienlijke oplagen verspreid.* — Nog algemeener behoort dit meesterstuk bekend te zijn, waarom de Uitgever besloten heeft, dezen vierden druk tot bovengenoemden, ongekend lagen prijs verkrijgbaar te stellen, en alzoo een ieder in de gelegenheid te stellen, zich dit boek aan te schaffen.

(Zie verder het Bijvoegsel.)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 23 November 1860 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . . - 280.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . . - 280,00.

Leeuwarden, den 24 November 1860. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,
VAN PANHUIJS.

HET BESTUUR van het *departement Leeuwarden* der **Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid** geeft bij deze aan de Ingezetenen van *Friesland* kennis, dat van wege de Maatschappij in de maand Junij 1861 te **Haarlem** zal worden gehouden eene **Algemeene Nationale Tentoonstelling van Nijverheid**, en worden alle Fabriekanten, Landbouwers en beoefenaars van Nijverheid en Kunstvlijt in deze provincie uitgenoodigd tot inzending van zoodanige voorwerpen, welke door bewerking of hoedanigheid uitmunten, maar vooral ook die, welke zich wegens bruikbaarheid, nut, eenvoud en goedkoopheid onderscheiden, vóór den 15 Mei 1861. Het uitvoerig Programma met nadere inlichtingen deswege zijn te bekomen bij de Tentoonstellings Commissie, bestaande uit de Heeren:

Mr. J. H. BEUCKER ANDREÆ, Mr. J. ZEPER, W. EEKHOFF en O. P. WALLER SIMON te *Leeuwarden* en Mr. W. A. BERGSMA en Mr. A. QUÆSTIUS te *Dronrijp*.

Voor de stad *Harlingen* en omstreken gelieve men zich te vervoegen bij het Bestuur van het daar ter stede gevestigde Departement.

Daar aan deze Tentoonstelling uitloving van Gouden, Zilveren en Bronzen Medailles en waarschijnlijk ook eene Verloting is verbonden, en daar men met veel grond mag verwachten, dat deze Algemeene Nationale Tentoonstelling nog meer dan de vroegere Provinciale en speciale Tentoonstellingen in verschillende steden eene luisterrijke voorstelling zal geven van hetgeen de *Industrie van Nederland* vermag uit te voeren, zoo hoopt het Bestuur, dat ook de Friezen al hunne krachten zullen inspannen, om daaraan deel te nemen door een aantal voorwerpen in te zenden, welke *Friesland* daar op eene waardige wijze kunnen vertegenwoordigen.

Bestuurders van het departement Leeuwarden,
Mr. J. H. BEUCKER ANDREÆ, *Voorzitter*.
Mr. W. A. BERGSMA, *Secretaris*.

LIEFDADIGHEID.

HET R. C. PAROCHIAAL ARMBESTUUR heeft de eer ter kennis te brengen, dat, met vergunning van Heeren Burgemeester en Wethouders, alhier op **Woensdag** den 28 November aanstaande het **JAARLIJKSCH WINTER-COLLECT**, ten behoeve der R. C. Armen, zal worden gehouden.

Ofschoon overtuigd van de milddadigheid van Leeuwardens Ingezetenen, vermeent voornoemd Armbestuur evenwel dit Collect dringend te mogen aanbevelen, dewijl door de geheerscht hebbende koortsen, die in twee jaren tijds eene uitgave van ruim tien duizend gulden hebben gevorderd, de middelen ten eenemale ontbreken om eenigermate aan de groote behoefte der armoede te kunnen voldoen.

Leeuwarden, 23 November 1860.
Het Armbestuur voornoemd,
J. H. G. JANSEN, *Voorzitter*.
G. N. SIERSMA, *Secretaris*.

FAILLISSEMENT. Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek, van den twee en twintigsten November 1800 zestig (behoorlijk geregistreerd), is PIETER KNORR, Koopman in Hoeden en Petten te Bolsward, verklaard te zijn in staat van **faillissement**, de dag des aanvangs bepaald op den een en twintigsten November ll., terwijl daarbij als Regter-Commissaris is benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. ERNEST [illegible]NGSMA, Lid van gemelde Regtbank, en tot Curator Mr. HENDRIK HERMANUS HIDDINGA, Junior, Advocaat te Sneek.

Voor Extract conform,
Mr. H. H. HIDDINGA.

VERIFICATIE. De Schuldeischers in het faillissement J. J. VAN DER VEER te Koudum worden opgeroepen, om te verschijnen op de eerste bijeenkomst ter verificatie hunner Schuldvorderingen, welke zal gehouden worden op Woensdag den 28 November e. k., des voormiddags ten elf ure, in het Paleis van Justitie te Sneek; terwijl de Schuldeischers worden verzocht de bewijzen hunner Schuldvorderingen, minstens vijf dagen te voren, in te leveren bij den Ondergeteekende, Advocaat te Koudum.

Mr. J. WIGGERTS VAN NAUTA, *Curator*.

De Schuldeischers in het faillissement van FOKKE AUKES DIJKSTRA te Dokkum worden opgeroepen, om te verschijnen aan het Paleis van Justitie te Leeuwarden, op Donderdag den 6 December 1860, des nam. 1 uur, ten einde te hooren de **Rekening en Verantwoording**, welke alsdan, ten overstaan van den Heer Regter-Commissaris, zal worden afgelegd door

den Curator,
J. H. v. d. WERFF.

De Schuldeischers in het faillissement van KLAAS JANS BOERSMA, te voren Kastelein te Marssum wonende, worden opgeroepen tegen Donderdag den [illegible] December eerstkomende, des namiddags ten twaalf en tweede uur, ten einde te verschijnen aan een der localen der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, om alsdan de Rekening en Verantwoording aan te hooren, welke, ten overstaan van den Heer Regter-Commissaris in dit faillissement, zal worden afgelegd door

den Curator,
Weidum, 24 November 1860. L. R. WENTHOLT.

*** Vijftigjarige echtvereeniging van:
JOHANNES VAN DER MEULEN en
HENDERIKA LERK.
Leeuwarden, [illegible] November 1860.
De dankbare Kinderen.

*** Getrouwd:
H. TH. STOCKMANN, van *Bolsward*, en
B. C. BECKER, van *Mettingen*.
Mettingen, [illegible] November 1860.

*** Getrouwd te Workum, den 25 November 1860:
BAUKE S. HAITSMA en
SIETSKE J. POSTHUMA.
Kennisgeving aan Familie, Vrienden en Begunstigers.

*** Getrouwd:
G. WULFSEN en
JACOBA H. DE JONG.
Stavoren, [illegible] November 1860.

*** Bevallen van eene DOCHTER MARIA M. BOERSMA, Echtgenoote van
Witmarsum, den 18 November 1860. PIETER TACOMA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER T. VAN [illegible]EER, geb. VROLIJK.
[illegible]ek, 18 November 1860.

*** Bevallen van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot D. MENALDA.
[illegible]lingen, 20 November 1860. J. VAN SCHOUWENBURG.
[illegible]ige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER J. VAN DER STEEN, geliefde [illegible]noote van
[illegible]arden, 22 November 1860. P. PLUKKEL.

*** Bevallen van eene DOCHTER S. M. BANCK — SPRINGER.
[illegible], 22 November 1860.
[illegible] kennisgeving.

*** Heden door Gods goedheid beviel heden van een' welgeschapen ZOON G. VEURMAN, geliefde Echtgenoote van
Steenwijk, 21 November 1860. G. RIJKMANS Tz.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Bevallen van twee welgeschapene DOCHTERS mijne geliefde Echtgenoote A. DE RUITER.
Sneek, den 22 November 1860. W. BORNEMAN.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoote J. FEDDEMA.
Leeuwarden, 24 November 1860. S. FRANTZEN.

*** Bevallen van een ZOON C. NILSSON, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 24 November 1860. G. FOKKENS.

*** Bevallen van een' ZOON M. SELHORST — DRIJBER.
Sneek, den 24 November 1860
Eenige kennisgeving.

*** Heden nacht omstreeks 3 ure overleed, in den hoogen ouderdom van 93 jaren, na voorzien te zijn met de H. Sacramenten der Stervenden, onze waarde Moeder JISKJEN LIEUWES GRONDSTRA, Wed. van wijlen SIEBE SJOUKES HUITEMA.
H. B. ZIJLSTRA,
Heeg, den 15 November 1860. namens Kind en Kindskinderen.

*** Heden overleed tot onze bittere smart, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot en mijner Kinderen liefdevolle Moeder TEACKJE VAN LON. Zij bereikte den ouderdom van circa 64 jaren, het 40ste onzer hoogst gelukkige echtvereeniging.
Leeuwarden, 16 November 1860. J. VAN DER WIELEN.

*** Heden overleed, na eene hevige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot ANNA MARIA SOPHIA LANGEMEIJER, in den ouderdom van 58 jaren, voorzien van de Heilige Sacramenten der Stervenden.
Leeuwarden, 18 November 1860. L. GESCHER.

*** Heden overleed, na eenige weken lijden, mijn dierbare Zoon, ESGER, in den ouderdom van ruim 31 jaren.
Dockum, 18 November 1860. Wed. R. RADEMAKER.
Kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Heden nacht omstreeks een uur behaagde het den vrijmagtigen God van mijne zijde weg te nemen mijne dierbare en veelgeliefde Echtgenoote HIEKE WATZES BAKKER, in den ouderdom van ruim 40 jaren, na eene ongesteldheid van 24 dagen en echtverbintenis van ruim 22 jaren.

Zwaar treft mij deze slag benevens mijne twee Kinderen en Behuwdzoon, die in staat zijn het verlies te beseffen, hare bejaarde Ouders en verdere Betrekkingen. Zwaar toch treft zulks naargelang de genoegens waren, die uit haar bezit zijn voortgevloeid. Het worde ons gegeven het genoten bezit van de overledene als eene verbeurde weldaad in erkentenis te nemen, met de uitgebreide behoeften te komen tot Hem, die geslagen heeft, en aan die eindens te beantwoorden, die onder zulke bedeeling tot Gods eer en onze vrede dienende zijn.

Lollum, JAN DOUWES WIJNIA,
den 18 November 1860. mede namens de Kinderen.

PS. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving tevens als bijzonder aan hen gerigt aan te merken.

*** Het behaagde den Almagtige heden nacht tot zich te nemen onze lieveling AALTJE; slechts ruim 4 jaren was zij onze vreugde.
Sneek, J. L. BAKKER.
den 19 November 1860. A. BAKKER — TEN BRINK.

NIEUWLAND, den 20 November 1860. Het heeft Gode behaagd heden van mij en mijn eenig overgebleven Kind, door den dood, na een langdurig smartelijk lijden, tot zich op te nemen mijne dierbare Echtgenoot BAUKJEN HERRES GAASTRA, in den ouderdom van 27 jaren en ruim 6 maanden. Gedurende 7 jaren en 6 maanden was zij mij eene trouwe Gade; voor ons Kind eene teedere Moeder. — Hare nagedachtenis zal bij mij, hare Ouders en Schoonouders in zegening zijn.
OBE SIKKES BANGMA.
Eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, ons innig geliefd Zoontje LUDOLPH REINIER, in den ouderdom van ruim 3 jaren.
Franeker, 22 November 1860. DIRK FONTEIN AZN.
Eenige kennisgeving. R. W. FONTEIN — FONTEIN.

*** Heden avond overleed, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, in den ouderdom van bijna 75 jaren, mijn waarde Echtgenoot MIENT JAKOBS DE JONG, in leven Timmerman alhier. Zwaar valt mij dit verlies, doch ik moet Gode dankbaar zijn, dat Hij ons eene gelukkige echtvereeniging van bijna 54 jaren heeft geschonken.
Dragten, S. T. VEENSTRA,
22 November 1860. Wed. M. J DE JONG.

*** Heden overleed ons jongst Dochtertje ANNA MARIA, ruim 7 maanden oud.
Heerenveen, R. BINKES.
den 23 November 1860. J. L. C. MUNTZ.

*** Heden avond ten 10¼ ure overleed, na een smartelijk lijden, onze veelgeliefde Moeder SUSANNA MARIA STÖCKER, Wed. FRANS BINNERTS HOEKSTEIN, in den ouderdom van 65¼ jaar.
Leeuwarden, 24 November 1860. J. HOEKSTEIN Fz.,
Algemeene kennisgeving. mede namens Broeders en Zusters.

*** Heden morgen overleed, tot onze innige droefheid, aan de gevolgen eener hevige zenuwzinkingziekte, ons hartelijk geliefd jongst Dochtertje JANNIGJE, in den aanvalligen leeftijd van ruim 8¼ jaar.
Berlikum, G. P. DE JONG.
den 24 November 1860. L. A. DE JONG — v. D. MEIJ.
NB. Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed ons eenigst Zoontje, ons voor zestien dagen geschonken.
Leeuwarden, D. VAN DRIESUM Ez.
26 November 1860. G. VAN DRIESUM — DE JONG.

VERPACHTING. DE BURGEMEESTER VAN IJLST gedenkt in het openbaar te verpachten: DE OPKOMSTEN der TOLLEN van de groote STADS DRAAIBRUG, het BAKEN- en DIEPGELD aldaar, en wel voor den tijd van een of meer jaren, nader te bepalen en in te gaan met den 1 Januarij 1861.

Deze verpachting zal plaats hebben ten Raadhuize te IJlst, op Zaturdag den 1 December e. k., des voordemiddags 10 uur; zullende intusschen de voorwaarden daarvan ter lezing liggen ter Secretarie dier Gemeente.

IJlst, den 17 November 1860.
De Burgemeester voornoemd,
W. RINGNALDA.

HULPONDERWIJZERS.

Met 1 Januarij 1861 worden in de Openbare Lagere Scholen te *Oldeboorn* en *Akkrum* twee *TWEEDE* HULPONDERWIJZERS gevraagd, tegen eene jaarwedde van *f* 240 ieder.

Gegadigden worden verzocht om zich, onder overlegging der vereischte [illegible], in persoon of met franco brieven aan te melden ter Secretarie van [illegible] te Oldeboorn, vóór of op den 30 November e. k.

Oldeboorn, den 5 November 1860.
Burgemeester en Wethouders van [illegible],
W. H. [illegible],
J. H. [illegible].

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL convoceeren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Zurich, om te compareren op Zaturdag den 1 December 1860, voormiddags elf uur, in de Herberg te Zurich, ten einde: 1°. te benoemen eenen Kerkvoogd in plaats van IJpe Jans Bonnema, door vertrek deszelfs ontslag hebbende verzocht; 2°. Kerkvoogden te magtigen om te bevorderen dat te Zurich weder een Kerkgebouw worde gesticht; en 3° te delibereren en zoo mogelijk te beproeven, dat Zurich van Pingjum worde gescheiden en voortaan met het dorp Cornwerd eene Hervormde Gemeente uitmake

Bolsward, den 20 November 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T MULIER.
De Secretaris, J. BINKES.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IDAARDERADEEL maken bij dezen bekend, dat de **Rekening** der **kosten** van de plaats gehad hebbende Uitruiming van Ondiepten in het vaarwater het Langdeel, van af de Langemeer door het dorp Wartena tot onder Rogsloot, van af den 27 dezer maand, gedurende den tijd van 14 dagen, op de Secretarie dezer Gemeente, ter inzage van de belanghebbenden zal worden nedergelegd.

Grouw, den 24 November 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. BERGSMA.
De Secretaris, W. SIJPKENS KIJLSTRA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTSTELLINGWERF convoceren, ten verzoeke van Heeren Kerkvoogden, de stemgeregtigde Floreenpligtigen van de Hervormde Gezindte van de dorpen:

Oldetrijne, op Donderdag den 6 December e. k., voormiddags elf uur, ten huize van IJ. Kroondijk aldaar;

Nijlamer en *Nijholtwolde*, op Vrijdag den 7 December e. k., voormiddags elf uur, in het Schoolgebouw te Nijlamer;

Nijholtpa, op laatstgemelden dag, namidd. drie uur, in het Schoolgebouw aldaar,

Ten einde te beraadslagen en te besluiten over de regeling der jaarwedden van de respectieve Schoolonderwijzers in die dorpen.

Wolvega, den 24 November 1860.

J. SICKENGA, *Burgemeester.*
METZLAR, *Secretaris.*

EERSTE OPROEPING.

De BURGEMEESTER VAN WESTDONGERADEEL roept ter reclame op de Eigenaren van de in October ll. aangespoelde en onder zijne bewaring gestelde **Goederen**, als: 40 stuks KLAPHOUT, waarvan eenige gemerkt | +B+ | en meer verschillende merken, 15 stuks POSTEN, eenige gemerkt BW, allen van verschillende lengte.

Ternaard, den 25 November 1860.

De Burgemeester voornoemd,
HOPPERUS BUMA.

Ter Secretarie der gemeente Schoterland, te Heerenveen, is de betrekking van **EERSTE KLERK** vacant, waaraan verbonden is een vast jaarlijksch traktement van ƒ 500, benevens eenige emolumenten. Zij, die deze betrekking zouden wenschen te vervullen, worden verzocht, voorzien van bewijzen van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, zich in persoon of met franco brieven aan te melden bij den Burgemeester der gemeente Schoterland, uiterlijk vóór het einde der maand November 1860.

De Burgemeester voornoemd,
A. MEINESZ.

De **Eigenaars van Graven** op het Kerkhof te *Oppenhuizen* worden door HH. Kerkvoogden der Herv. Gemeente van gemeld Dorp opgeroepen, om daarvan **op- en aangave** te doen, met overlegging der vereischte bewijzen van eigendom, *vóór* of *op* den 12 December 1860, bij D. JONGBLOED, houder van het Grafregister aldaar. — Graven, waarvan geene opgave wordt gedaan, worden voor het eigendom der Kerk gehouden.

De Kerkvoogden van Oppenhuizen,
W. T. ZIJLSTRA.
F. G. LANTING.
W. G. RODENBURG.

VEEFONDS. De Deelnemers in het **Veefonds** voor ***Longziekte*** in *Westdongeradeel* worden uitgenoodigd ter Algemeene Vergadering op Zaturdag den 1 December 1860, des namiddags ten één ure, ten huize van J. Ploegsma, Kastelein te *Ternaard*, ten einde op te nemen en vast te stellen de Rekening over het afgeloopen *halfjaar.*

Namens Bestuurders,
R. BRUNIA, *Boekhouder.*

GASFABRIEK TE DOCKUM.

Buitengewone ALGEMEENE VERGADERING op den 8 December 1860, des namiddags ten een uur, in DE POSTHOORN te Dockum.

Harlingen, 23 November 1860.
P. J. GEIJKEMA

EXECUTORIALE VERKOOP.

Door tusschenkomst van den te Sneek gevestigden Procureur Mr. B. S. STIENSTRA zal op Woensdag den 19 December e. k., 's voormiddags ten 10½ ure, ter openlijke teregtzitting der Arrondissements Regtbank te Sneek, in het Paleis van Justitie aldaar, aan den meestbiedende, bij opbod en afslag, worden verkocht: Zeker thans door Rigtje Siegers van der Laan, Weduwe Folkert Jans Koopmans te Nijehaske als mede-eigenaarsche bevaren en gebruikt wordend HEKTJALKSCHIP, genaamd *de Drie Gebroeders*, groot 76 ton of 27 last, thans liggende aan het Turfland in het Vaarwater het *Dok* of de *Zijlroede* te Lemmer, met de zich op het Schip bevindende en daarbij behoorende GOEDEREN, als: een Mast met Wimpel, staand en loopend Want of Touwwerk, een wit Zeil, Boegspriet en Fok, twee Ankers, Kabel met Stelling, Waterton, een Pomp met Kruk, een Kurkzak, twee Haken, twee Boomen, 42 Luiken, mitsgaders een Trap en Spoelkleed, alles zoodanig als een en ander bij behoorlijk Proces-Verbaal van den Deurwaarder A. MIEDEMA te Sneek in executoriaal beslag is genomen, ten verzoeke van HAITZE ANNES DE VRIES, Rentenier te Lemmer, en ten laste van: 1°. RIGTJE SIEGERS VAN DER LAAN voornoemd, zoo voor haar zelf als in hare hoedanigheid van Moeder en Voogdesse over hare minderjarige Kinderen, met namen SIEGER, REIN, IJBELTJE en JANTJE FOLKERTS KOOPMANS, bij haren voornoemden wijlen Man in huwelijk verwekt; 2°. ANNA HENDRIKS BOORNSTRA, Dienstbode te Amsterdam; 3°. MINKE HENDRIKS BOORNSTRA, Dienstbode, verblijf hebbende in het Schip, doch vroeger woonachtig te Heerenveen, en 4°. JAN FOLKERTS KOOPMANS, van Schippersbedrijf, verblijf houdende in het Schip, laatst gedomicilieerd te Nijehaske, zonder dat de Executant opzigtelijk de woonplaats van de beide laatstbedoelde personen eenige verandering van woonplaats heeft kunnen ontdekken, de genoemde Weduwe als deelgenoote in de tusschen haar en haren genoemden overleden Man bestaan hebbende gemeenschap van Goederen, en hare voornoemde minderjarige Kinderen met en benevens JAN FOLKERTS KOOPMANS voornoemd, als eenige wettige Erfgenamen van hunnen wijlen Vader FOLKERT JANS KOOPMANS meer genoemd. Liggende inmiddels van af heden de veilconditien ter lezing ter Griffie van voormelde Regtbank.

Sneek, 27 November 1860.

De Procureur van den Executant,
Mr. B. S. STIENSTRA.

HOUTVEILING TE *LEEUWARDEN* BIJ DE GAZFABRIJK. — De Notaris P. BOLTJES te Grouw zal op Vrijdag den 30 November 1860, 's morgens ten 10 uur, ten huize van den Logementhouder W. Lubberts, bij de Gazfabrijk, tegen gereede betaling, verkoopen: Eene uitmuntende partij VUREN SPARREN, van 51—62 tot 72 palmen lengte en verschillende swaarte, waaronder mooije 37 streeps; voorts RIB, beste ACHTERPLANKEN, SCHALEN, SCHROOTEN enz.

HOUT- EN BOOMVERKOOPING.

De Notaris G. ATTEMA te Oldeberkoop zal op Vrijdag den 30 November 1860, des namiddags om 3 uur, ten huize van den Logementhouder Jager publiek verkoopen: [illegible] HAKHOUT, staande op wortel onder de dorpen Olde- en Nije[illegible] perceel [illegible]; 28 perceelen EIKEN en 3 dito [illegible]; benevens 5 perceelen KROMHOUT, [illegible]

Verkoop te Heeg.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal op Woensdag 28 November 1860, 's avonds 6 uur, bij I. F. Bergsma te Heeg, provisioneel verkoopen: Eene HUIZINGE, met het **regt** van **Opstal** op den **Grond, Erf, Bleekveld** en **Steeg**, staande en gelegen nabij de Brug te Heeg; door Gosse Rinkes van der Veen als eigenaar bewoond; te aanvaarden 12 Mei 1861.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal op Donderdag den 29 November 1860, 's avonds 7 uur, bij den Societeitnouder van Heslinga te Sneek, provisioneel veilen:

1. Eene zeer ter nering staande WINKELHUIZINGE, in de Wijde Burgstraat te Sneek, wijk 2, no. 108; in huur bij Gelske Tichelaar voor ƒ 105 in het jaar.
2. Eene WOONKAMER in de Troffelsteeg, wijk 10, no 27; in huur bij J. T. Stoeltje voor ƒ 45. — Beide te aanvaarden 12 Mei 1861.

KOOPMANSHUIZINGE TE SNEEK.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal op Donderdag den 29 November e. k., 's avonds 7 uur, bij den Societeithouder van Heslinga aldaar, finaal verkoopen: Eene zeer ter neringstaande en welbeklante KOOPMANS- of WINKELHUIZINGE, op een der beste standen aan de Suupmarkt te Sneek, zeer geschikt tot allerlei Affaires en waarin eene reeks van jaren met veel succes eenen Manufactuurwinkel is en nog wordt uitgeoefend, bestaande uit: Een grooten Winkel, prompte Woonkamer met Alcove, een Keukentje, Plaatsje en boven eene net betimmerde Voorkamer met Alcove, daarachter eene Slaapkamer en verder eene Winkelkamer, voorzien van Put, Regenwatersbak, Kelder en verdere commoditeiten; door Mejufvrouw A. J. van Druten als eigenaarsche bewoond; te aanvaarden 12 Mei 1861; waarop slechts geboden is ƒ 2928.

HERBERG TE *SMALLE-EE.* — De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten zal, ten verzoeke van den Heer Mr. STIENSTRA, Procureur te Sneek, verkoopen:

Eene prompte HUIZINGE en HERBERG, met ACHTERHUIS c. a., **Tuin** en **Erf** te Smalle-Ee onder Boornbergum, groot 14 roede 20 el; bij billetten omschreven.

De veiling is Donderdag 29 November, 's namiddags 3 uur precies, bij Sake de Vries te Dragten.

VERKOOPING TE KOUDUM.

De Notaris MANN te Workum zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, Vrijdag 30 November 1860, 's namiddags 2 ure, in *de Wijnberg* te Workum, finaal verkoopen:

Eene beste BOERENHUIZING met **Hieming** en **Erf** te Koudum, benevens 6 perceelen uitmuntend BOUW- en GREIDLAND aldaar, zamen groot 6-23-70 (17 pond.), gescheiden uit de Zathe te Koudum; bij Pieter Anskes van der Ploeg in gebruik.

De Greidlanden 5 Maart, de Huizing 12 Mei 1862 en de Bouw in den herfst bevorens te aanvaarden; waarop geboden is: perc. 1 ƒ 1025, 2 ƒ 1681, 3 ƒ 1700, 4 ƒ 2225, 5 ƒ 750, 6 ƒ 82 en 7 ƒ 125.

FINALE VERKOOP TE NIJLAND.

De Notaris A. W. NAUTA te IJlst zal op Vrijdag den 30 November 1860, 's namiddags ten 3 uren, ten huize van den Kastelein Postma te Nijland, publiek, bij finale toewijzing, ter verkoop aanbieden:

Eene prompte HUIZING, bestaande in: 2 Woonkamers, Koestalling, met **Erf, Tuin** en **Boomgaard** c. a., aan den Jongendijk onder Nijland, kad. sectie A nos. 246, 247 en 248, ter grootte van 23 roeden 70 ellen; door Klaas Jacobs Dijkstra met den dood ontruimd; den 12 Mei 1861 vrij te aanvaarden; waarop geboden is ƒ 1196.

BAKKERIJ. Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, mede ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER te Makkum, op Saturdag den 1 December 1860, 's namiddags te 2 uur, ten huize van A. de Vries te Koudum, finaal verkoopen: De HUIZINGE en BAKKERIJ te Koudum, eigen aan Age Schaaf en mede-eigenaren; waarop slechts geboden is de som van ƒ 1306.

Boelgoed onder Leeuwarden.

De Notaris A. WIERSMA te Rauwerd zal op *Donderdag den 6 December* 1860, 's morgens 10 uur precies, ten sterfhuize van de Weduwe *Jacob Sijtses van der Weij*, bij den Vierhuisterdijk onder Leeuwarden, publiek, bij boelgoed, tegen contante betaling, verkoopen:

1. LEVENDE HAVE, bestaande in: 11 stuks uitmuntend gezond **Hoornvee**, waarvan 9 melke en kalve Koeijen, 1 Rier en 1 Hokkeling; voorts 1 best zwart Merriepaard, 1 Varken, 5 Schapen, 1 Lam en 6 Hennen.
2. BOERENREEUW, als: beslagen Hooiwagen, Chais, Bolderwagentje, 2 Aardkarren, 2 Eggen, Slijpsteen, Gierbak, koperen en houten Emmers, koperen Handketel, dito Goteling, Karne, Kret, Koekettingen, Tieme, Vorken, Griepen, Leppen, Schuppen, Ladders en verdere Boeregereedschappen.
3. MEUBELEN, HUISGERAAD, Beddegoed, Proviand, partijtje Vlas en Vlasknop, Koper, Glas, IJzer, Tin en Aardewerk en hetgeen ten dage van verkoop meer te voorschijn zal worden gebragt.

NB. Koekdisschen noch Hakblokken zullen op de Hieminge worden toegelaten.

HUIZEN TE HEERENVEEN EN KNIJPE.

De Notarissen A. BINNERTS en G. BOSCHLOO te Heerenveen zullen op Donderdag den 6 December 1860, 's avonds 6 uur, ten huize van J. Fonk aldaar, finaal verkoopen:

1. Eene kapitale, sterk gebouwde HEERENHUIZINGE, no. 17, met vrije **Stede** en **Grond**, staande en gelegen aan de oude Koemarkt, in de nabijheid der Hoofdbrug te Heerenveen. Bewoond door den WelEdelGestr. Heer Zahn.
2. Eene HUIZINGE, met vrije **Stede** en **Grond**, no. 16, mede aldaar, ten noorden van de vorige. Bewoond door J. Paulides.
3. Een ruim WAGENHUIS en STALLING, voor 4 Paarden, met **Erf** en groot **Bleekveld**, in de Oude Kerkstraat te Heerenveen, ten noorden van de beide eerste perceelen. In huur bij Jan S. Postma.

   De beide eerste perceelen naast elkander op een zeer besten stand, zijn voor vele Affaires zeer geschikt, terwijl het 3de ook voor Pakhuis kan worden geschikt gemaakt.
4. Eene nette, sterk gebouwde HEERENHUIZINGE, no. 110, met vrije **Stede** en **Grond, Bleekveld** en **Tuin**, vrije **Steeg** en vele gerijfelijkheden, aan de Nieuweburen te Heerenveen. In gebruik bij den Heer van Dapperen.
5. Eene KAMER en LOOTS, in de Servetsteeg te Heerenveen, no. 256.
6. Eene DITO no. 255*a*, aldaar.
7. Een HUIS, met vrije **Stede** en **Grond**, aan den noordkant van de Compagnonsvaart te Benedenknijpe; bij den Heer Beck in gebruik.
8. Zes STOELEN en VROUWENZITPLAATSEN in de Kerk der Hervormden te Heerenveen, nos. 55, 91, 166, 150, 182 en 159.

Er is geboden: op perc. 1 ƒ 4600, 2 ƒ 1880, 3 ƒ 1450, 4 ƒ 2700, 5 ƒ 395 6 ƒ 413 en 7 ƒ 415.

PUBLIEKE VERKOOPING,

tegen gereed geld, te *West-Terschelling*, op het eiland *Terschelling*, op Woensdag den 28 November 1860, des voormiddags 11 uur, van 454 stukken Memels KLAPHOUT en 110 dito dito PIJPENDUIGENHOUT, afkomstig van de lading van het verongelukte Kofschip *Helena*, gevoerd geweest bij Kapitein N. L. VAN DER WAL; — terwijl *heden* den 27 dezer vóór den verkoop een Vaartuig te Harlingen zal gereed liggen naar Terschelling te vertrekken.

Informatien bij den Heer C. ZUNDERDORP, Scheeps-Agent te Terschelling.

[illegible] Drukkerij van de [illegible]